

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ÚSTAV STAVEBNÍ EKONOMIKY A ŘÍZENÍ

INSTITUTE OF STRUCTURAL ECONOMICS AND MANAGEMENT

FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ STAVEBNÍHO PROJEKTU

FINANCIAL ASSURANCE OF CONSTRUCTION PROJECT

DIPLOMOVÁ PRÁCE

DIPLOMA THESIS

AUTOR PRÁCE

Bc. Zdena Holcmanová

AUTHOR

VEDOUCÍ PRÁCE

doc. Ing. VÍT HROMÁDKA, Ph.D.

SUPERVISOR

BRNO 2020

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	N3607 Stavební inženýrství
Typ studijního programu	Navazující magisterský studijní program s prezenční formou studia
Studijní obor	3607T038 Management stavebnictví
Pracoviště	Ústav stavební ekonomiky a řízení

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Student	Bc. Zdena Holcmanová
Název	Finanční zajištění stavebního projektu
Vedoucí práce	doc. Ing. Vít Hromádka, Ph.D.
Datum zadání	31. 3. 2019
Datum odevzdání	10. 1. 2020

V Brně dne 31. 3. 2019

---

doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.

Vedoucí ústavu

---

prof. Ing. Miroslav Bajer, CSc.

Děkan Fakulty stavební VUT

PODKLADY A LITERATURA

KORYTÁROVÁ, J., HROMÁDKA, V. Veřejné stavební investice. Brno, VUT FAST Brno 2007

KORYTÁROVÁ, J., FRIDRICH, J., PUCHÝŘ, B. Ekonomika investic. Brno: Akademické nakladatelství CERM, s. r. o., 2001

PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009

MÁČE, M. Finanční analýza investičních projektů. Praha: Grada Publishing, a.s. 2006

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ

1. Veřejný investiční projekt, jeho charakteristika a fáze životního cyklu
2. Zdroje financování veřejného investičního projektu
3. Hodnocení efektivnosti a finanční proveditelnosti veřejného projektu
4. Případová studie zaměřená na posouzení finanční proveditelnosti veřejného projektu

Cílem diplomové práce je charakterizovat problematiku finančního zajištění veřejného investičního projektu a na případové studii demonstrovat možnosti hodnocení finanční proveditelnosti veřejného investičního projektu.

Výstupem diplomové práce bude zpracovaná problematika finančního zajištění veřejného investičního projektu a provedená případová studie v oblasti hodnocení finanční proveditelnosti veřejného investičního projektu.

STRUKTURA DIPLOMOVÉ PRÁCE

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část závěrečné práce zpracovaná podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (povinná součást závěrečné práce).
2. Přílohy textové části závěrečné práce zpracované podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání, a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (nepovinná součást závěrečné práce v případě, že přílohy nejsou součástí textové části závěrečné práce, ale textovou část doplňují).

---

doc. Ing. Vít Hromádka, Ph.D.

Vedoucí diplomové práce

ABSTRAKT

Tato diplomová práce se zabývá finančním zajištěním projektu ve veřejném sektoru. V teoretické části jsou stručně charakterizovány základní pojmy týkající se projektu a veřejného projektu. Dále jsou popsány možnosti, jak financovat veřejný projekt a hodnocení projektu metodou CBA. V případové studii je na konkrétním, již realizovaném projektu, zhodnocen a vybrán způsob finančního zajištění projektu a jeho posouzení ze socioekonomického hlediska.

KLÍČOVÁ SLOVA

Projekt, zdroje financování, obecní rozpočet, dotace, bankovní úvěr, náklady projektu, analýza užitků a nákladů.

ABSTRACT

This thesis discusses project funding in the public sector. Basic concepts concerning a project and a public project are briefly defined in the theoretical part of this text. Subsequent parts then focus on the options of funding a public project as well as project evaluation using the CBA method. The case study focuses on evaluating and choosing the mean of funding for specific implemented project and its socioeconomic evaluation.

KEYWORDS

Project, Source of Funding, Public Budget, Grants, Bank Loans, Project's Costs, Cost-Benefit Analysis.

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE

Bc. Zdena Holcmanová *Finanční zajištění stavebního projektu*. Brno, 2019. 71 s., 26 s. příl. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce doc. Ing. Vít Hromádka, Ph.D.

PROHLÁŠENÍ O SHODĚ LISTINNÉ A ELEKTRONICKÉ FORMY ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že elektronická forma odevzdané diplomové práce s názvem *Finanční zajištění stavebního projektu* je shodná s odevzdanou listinnou formou.

V Brně dne 6. 1. 2020

Bc. Zdena Holcmanová

autor práce

PROHLÁŠENÍ O PŮVODNOSTI ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem *Finanční zajištění stavebního projektu* zpracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 6. 1. 2020

Bc. Zdena Holcmanová

autor práce

Poděkování

Děkuji vedoucímu mé diplomové práce doc. Ing. Vítu Hromádkovi, PhD. za odborné vedení a věcné připomínky. Dále bych ráda poděkovala vedení obce Nížkov za poskytnuté materiály a zodpovězené dotazy.

Velký dík patří mé rodině za podporu při mém studiu.

Obsah

1	Úvod.....	11
2	Charakteristika veřejných investičních projektů.....	12
2.1	Projekt	12
2.2	Životní cyklus projektu stavby.....	13
2.2.1	Předinvestiční fáze	13
2.2.2	Investiční fáze	14
2.2.3	Provozní fáze.....	14
2.2.4	Likvidační fáze.....	15
2.3	Veřejný sektor	15
2.4	Veřejný projekt.....	16
3	Zdroje financování veřejných investičních projektů.....	18
3.1	Možnosti finančních zdrojů	18
3.2	Interní zdroje	18
3.2.1	Nerozdělený zisk	18
3.2.2	Odpisy dlouhodobého majetku	19
3.2.3	Dlouhodobé rezervy	19
3.2.4	Odprodej dlouhodobého majetku.....	20
3.3	Externí zdroje.....	20
3.3.1	Úvěr.....	20
3.3.2	Obligace	23
3.3.3	Finanční leasing	23
3.3.4	Dotace	24
3.4	Partnerství soukromého a veřejného sektoru PPP.....	27
3.4.1	Financování PPP projektů	27
3.4.2	Formy PPP projektů.....	28

3.4.3	Výhody PPP projektů.....	31
4	Rozpočty územní samosprávy	32
4.1	Charakteristika rozpočtu obce a kraje	32
4.2	Struktura územního rozpočtu	32
5	Analýza užitků a nákladů	35
5.1	Popis kontextu.....	35
5.2	Definice cílů	36
5.3	Identifikace projektu	36
5.4	Technická proveditelnost a ekologická udržitelnost	37
5.5	Finanční analýza.....	38
5.6	Ekonomická analýza	41
5.7	Hodnocení rizik.....	41
6	Metodická část	43
7	Případová studie	45
7.1	Základní informace	45
7.1.1	Obec Nížkov.....	45
7.1.2	Účel a popis projektu	45
7.1.3	Fáze projektu.....	46
7.1.4	Náklady projektu.....	46
7.2	Analýza rozpočtu obce.....	47
7.3	Financování projektu z vlastních zdrojů	49
7.4	Financování projektu pomocí úvěru	50
7.5	Financování projektu pomocí dotací.....	51
7.5.1	II. prioritní osa – specifický cíl 2.4	52
7.5.2	Žádost, hodnocení a poskytnutí dotace	52
7.5.3	Míra spolufinancování jednotlivých subjektů.....	54

7.6	PPP projekt.....	56
7.7	Finanční toky projektu	56
7.8	Porovnání financování	58
7.9	Socioekonomické hodnocení projektu	59
8	Závěr	63
9	Použité zdroje.....	64
10	Seznam obrázků	67
11	Seznam tabulek	68
12	Seznam grafů.....	69
13	Seznam zkratk	70
14	Seznam příloh.....	71

1 Úvod

Předmětem této diplomové práce je výběr finančního zajištění veřejného stavebního projektu. Práce popisuje možnosti, jak zajistit finance pro realizaci veřejného stavebního projektu. Jsou blíže popsány pojmy projekt, veřejný projekt, veřejný sektor a životní cyklus projektu. Dále jsou podrobněji popsány způsoby, jakými lze realizovaný projekt finančně zajistit. Mezi mnou popsané možnosti patří interní a externí zdroje financování a možnost využití PPP projektů. Dalším bodem teoretické části je popis územních rozpočtů, jejich charakteristika a struktura. Práce je také doplněna o analýzu nákladů a užitků.

Cílem diplomové práce je charakterizovat problematiku finančního zajištění veřejného investičního projektu a na případové studii demonstrovat možnosti hodnocení finanční proveditelnosti veřejného investičního projektu.

Z hlediska financování se v práci zabývám především třemi možnostmi, jak zajistit potřebné množství finančních prostředků pro realizaci projektu. Těmito třemi možnostmi jsou: financování z vlastních zdrojů obce, využití investičního úvěru a získání dotace z prostředků Evropské unie. Tyto možnosti jsem v případové studii popsala na konkrétním případě, provedla jsem jejich finanční analýzu a dopad na rozpočet obce, zobrazila finanční toky projektu a vybrala nejvhodnější způsob finančního zajištění pro obec. Na závěr případové studie jsem provedla hodnocení projektu ze socioekonomického hlediska, a to pomocí programu eCBA.

Pro případovou studii diplomové práce jsem použila již realizovaný projekt „Víceúčelové sportovní hřiště v Nížkově“.

2 Charakteristika veřejných investičních projektů

2.1 Projekt

„Projekt je cílevědomý návrh na uskutečnění určité inovace v daných termínech zahájení a ukončení.“ [5, str. 11]

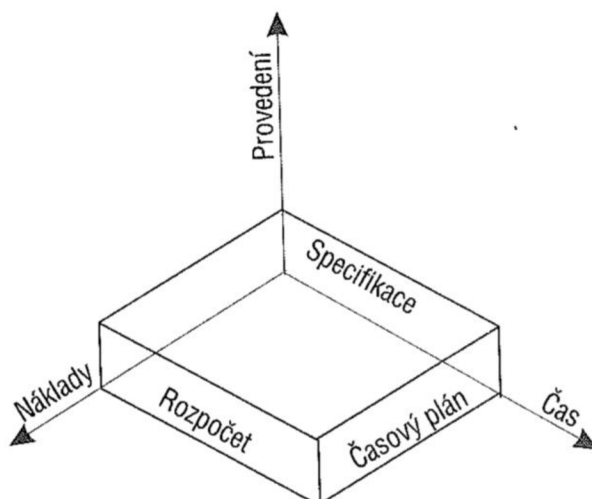
Projekt můžeme chápat jako proces plánování a řízení operací, kde nejde pouze o výsledek, ale o tvůrčí proces. Tento proces má určité charakteristické znaky:

- sleduje konkrétní cíl,
- definuje strategii vedoucí k dosažení daného cíle,
- určuje nezbytně nutné zdroje a náklady včetně očekávaných přínosů z realizace záměru,
- vymezuje jeho začátek a konec.

Dalšími znaky projektu jsou jedinečnost, neopakovatelnost, dočasnost a týmový způsob práce určitých specialistů. Cílem úspěšně realizovaného projektu je dosažení výhodnějšího postavení na trhu a maximalizace zisku. [5]

Projekty mají trojrozměrný cíl, který se označuje jako trojimperativ. Tím je kladen důraz na současné splnění požadavků na věcné provedení, časový plán a rozpočtové náklady. Tyto tři podmínky by měly být měřitelné, tj. konkrétní a ověřitelné, a dosažitelné. [6]

Obrázek 1: Trojimperativ, převzato z [6]

2.2 Životní cyklus projektu stavby

Životní cyklus projektu stavby lze chápat jako „období od první myšlenky investičního záměru až po ukončení projektu likvidací.“ [1, str. 28] Toto období lze rozdělit do čtyř na sebe navazujících fází:

- předinvestiční,
- investiční,
- provozní,
- likvidační.

Životní cyklus projektu stavby			
Fáze předinvestiční	Fáze investiční	Fáze provozní	Fáze likvidační

Obrázek 2: Životní cyklus projektu stavby, převzato z [1, str. 28]

2.2.1 Předinvestiční fáze

Předinvestiční fáze je důležitá pro zjištění úspěšnosti daného projektu. Toto zjištění vyplývá z informací a poznatků získaných v předprojektových analýzách. Cílem této fáze je vypracování podnikatelského záměru v takové míře, aby bylo možné rozhodnout, zda bude projekt realizován či nikoli. Předinvestiční fáze se zpravidla rozděluje na:

- identifikaci podnikatelských příležitostí,
- předběžný výběr projektů a přípravu projektu obsahující analýzu jeho variant,

- hodnocení budoucího projektu a rozhodnutí o jeho realizaci či zamítnutí. [2]

2.2.2 Investiční fáze

Během této fáze probíhá výstavba projektu. Investiční fáze se zpravidla dělí na projektovou přípravu a realizaci výstavby. Fáze investiční je ukončena předáním dokončeného projektu do provozu. Vlastní realizace projektu zahrnuje větší počet činností. Investiční fázi lze rozdělit do těchto etap:

- zpracování zadání stavby,
- zpracování úvodní projektové dokumentace, tj. projekt pro územní rozhodnutí a stavební povolení,
- zpracování realizační projektové dokumentace,
- realizace výstavby,
- příprava uvedení do provozu, uvedení do provozu a zkušební provoz,
- aktualizace dokumentace a systémů.

Předpokladem pro úspěšnou realizaci projektu je zpracování kvalitního plánu a účinné řízení vlastní realizace projektu. [2]

2.2.3 Provozní fáze

Provozní fáze začíná předáním stavby provozovateli do užívání a je nejdelší fází životního cyklu projektu stavby. Součástí této fáze je běžný provoz stavby, ale i její zdokonalování a běžná údržba stavby. Tato údržba tvoří významný podíl z celkových nákladů a zajišťuje udržení dostatečně dlouhého životního cyklu projektu, resp. spolehlivé a bezpečné užívání stavby po dobu jeho životnosti. Náklady na údržbu tvoří nedílnou součást provozních nákladů, obvykle fixního charakteru a je třeba je zakomponovat do hodnocení projektu. [2]

Součástí provozní fáze by měl být i postaudit projektu, který se provádí po dvou až třech letech standardního provozu projektu. Cílem postauditů je především porovnání původních předpokladů zjišťovaných v předinvestiční fázi se skutečnou situací při provozu projektu. [2]

2.2.4 Likvidační fáze

Likvidační fáze je závěrečnou fází života projektu. V této fázi se projekt již neprovozuje, ale je nutné počítat s náklady nebo výnosy, které s likvidací souvisí. Zahrnuje zejména činnosti, jako jsou demontáž a likvidaci zařízení, sanace lokality, prodej nepotřebných zásob. Podstatnou činností je i účetní vypořádání likvidované stavby. Součástí peněžních toků v posledním roce života projektu je tzv. likvidační hodnota projektu. Tato hodnota je vyjádřena rozdílem příjmů a výdajů z likvidace projektu, včetně případných daňových dopadů. Pokud je likvidační hodnota kladná, zvyšuje ukazatele ekonomické efektivnosti projektu. Naopak záporná likvidační hodnota tyto ukazatele snižuje. [2]

2.3 Veřejný sektor

„Veřejným sektorem rozumíme oblast společenské reality, která se nachází ve veřejném vlastnictví, v níž se z politického hlediska rozhoduje veřejnou volbou a uplatňuje se v ní veřejná kontrola, přičemž účelem fungování veřejného sektoru je naplňování veřejného zájmu a správa věcí veřejných.“ [3, str. 11]

V ekonomice existuje řada potřeb společnosti, které nemohou zajistit soukromé subjekty, protože jejich základním cílem je tvorba zisku. Proto to určitých trhů vstupuje stát jako veřejný sektor. Na fungování národního hospodářství, tzv. smíšené ekonomiky, se tak podílí soukromý i veřejný sektor. Vznik veřejného sektoru je spojen s jevem tržního selhání. Faktory, které způsobují tržní selhání, jsou:

- existence veřejných statků a externalit,
- nedokonalá konkurence,
- neúplné informace,
- nejistota. [3]

Ve veřejném sektoru vystupují dva druhy účastníků, a to účastníci státní správy a samosprávy. Role obou účastníků jsou upraveny zákony. Rozhodování účastníků veřejného sektoru probíhá na základě tzv. veřejného zájmu. Pod pojmem veřejný zájem se obecně rozumí takový zájem, který odpovídá potřebám společnosti. [4]

Na veřejný sektor můžeme pohlížet z více hledisek:

Tabulka 1: Základní charakteristické rysy veřejného sektoru, převzato z [4, s. 17]

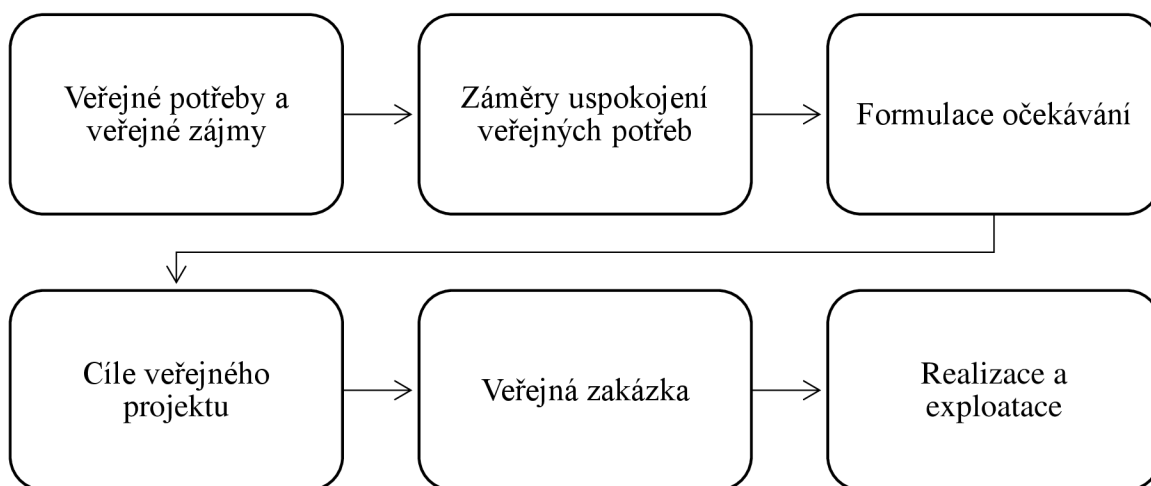
Základní pohledy na veřejný sektor	Komentář
Systémový	Veřejný sektor je podsystémem smíšené ekonomiky.
Správní	Veřejný sektor je spravován veřejnou správou, kterou tvoří podsystém státní správy a podsystém samosprávy.
Institucionální	Ve veřejném sektoru existují dva základní druhy institucí – a to instituce státní (např. ministerstva) a instituce samosprávné.
Vlastnictví	Ve veřejném sektoru existuje veřejné vlastnictví, a to ve formě státního vlastnictví a vlastnictví samospráv (vlastnictví samosprávných celků či vlastnictví obcí).
Kritérium rozhodování	Kritériem rozhodování ve veřejném sektoru je veřejný zájem.
Financování veřejných aktivit	Financování veřejných aktivit je realizováno ze soustavy veřejných rozpočtů.

Veřejný sektor má tři základní funkce, a to funkci ekonomickou, sociální a politickou. Ekonomickou funkcí veřejného sektoru je zabezpečování veřejných statků a odstraňování následků zejména negativních externalit. Sociální funkcí se rozumí prospěšnost výsledků veřejného sektoru, např. v oblasti sociální péče, prospěšnost činností neziskových organizací ve veřejném sektoru. Politická funkce veřejného sektoru znamená využití veřejného sektoru v procesu veřejné volby. Hospodářská politika ovlivňuje činnosti veřejného sektoru, jednotlivé dílčí politiky tak ovlivňují činnost jednotlivých resortů veřejného sektoru, např. bezpečnostní politika státu, školská politika, dopravní politika, bytová politika. [8]

2.4 Veřejný projekt

Veřejný projekt lze definovat jako „*systémový návrh alokace veřejných zdrojů, který má (zpravidla) charakter investiční akce.*“ [9, str. 9]

Výchozím bodem pro tvorbu veřejných projektů jsou určité veřejné potřeby a zájmy, které jsou převáděny do roviny záměrů, jejichž pomocí jsou tyto potřeby uspokojovány. Veřejný projekt má z věcného hlediska formu materiálního nebo duchovního produktu (veřejného statku) s předem zadanými společenskými cíli, přínosy a očekáváním. O způsobu alokace zdrojů se obvykle rozhoduje v procesu veřejné volby. Veřejný projekt lze tedy chápat jako budoucí zamýšlenou akci, která je časově termínovaným záměrem. Jeho součástí je finanční ohodnocení, s jehož pomocí je hledán způsob, jak efektivně uspokojit určité veřejné potřeby. Veřejný projekt je zpravidla realizován pomocí veřejné zakázky. [9]

Obrázek 3: Veřejné potřeby, cíle, veřejný projekt a veřejná zakázka, převzato z [9, str. 10]

K atributům veřejných projektů patří:

- jasně stanovené cíle (očekávané efekty veřejného projektu),
- definované potřebné zdroje včetně jejich nákladového vyjádření,
- vymezené činnosti skloubené v realizačním projektovém plánu,
- časové ohodnocení jednotlivých systémově propojených činností,
- vymezené organizační podmínky a realizační předpoklady včetně stanovení odpovědností za vedení a realizaci projektu,
- nákladově-užitkové ohodnocení veřejného projektu prokazující jeho realizační oprávněnost. [7]

3 Zdroje financování veřejných investičních projektů

3.1 Možnosti finančních zdrojů

Financování podnikových investic lze charakterizovat jako činnost, která se zabývá získáváním finančních zdrojů pro založení, chod a rozvoj podniku. Financování investic se zabývá soustředěním a složením různých forem finančních zdrojů na úhradu reálných podnikových investic. Při rozhodování o způsobu financování investic je třeba zvážit především náklady vyplývající z jednotlivých zdrojů financování a dále tyto aspekty:

- daňové úspory,
- úrokové sazby úvěrů a režim splátek úvěrů,
- sazby daňových odpisů a metodu odepisování dlouhodobého majetku,
- leasingové splátky,
- faktor času, která je vyjádřený diskontní sazbou,
- požadavky na dotační zdroje.

Zdroje pro financování investičních projektů lze rozdělit ze dvou pohledů:

- z pohledu místa vzniku: interní a externí zdroje,
- z pohledu tvorby: vlastní a cizí. [1, 2]

3.2 Interní zdroje

Interní zdroje pro financování investic představují výsledky vlastní podnikatelské činnosti firmy. Tvoří je především:

- nerozdělený zisk (soukromý sektor),
- vlastní rozpočtové zdroje (veřejný sektor),
- odpisy dlouhodobého majetku,
- dlouhodobé finanční rezervy,
- odprodej dlouhodobého majetku. [1, 2]

3.2.1 Nerozdělený zisk

Nerozdělený zisk je část zisku po zdanění, která nebyla rozdělena na výplatu dividend, tantiém nebo na tvorbu fondů. Výhodou financování investičních projektů

z nerozděleného zisku jej možnost krýt i projekty, které jsou více rizikové a na které je obtížné získat externí zdroje. Nerozdělený zisk je málo stabilním zdrojem financování ve srovnání s úvěrem nebo dluhopisy, neboť předpokládané výše zisku nemusí být dosaženo. [1]

3.2.2 Odpisy dlouhodobého majetku

„Odpisy jsou peněžním vyjádřením postupného opotřebení dlouhodobého majetku za určité období.“ [21, str. 107]

Hlavní funkcí odpisů je zabezpečit proces postupného přenosu ceny dlouhodobého majetku do nákladů. Tím se postupně snižuje jeho výše a zajišťuje se jeho obnova. Z hlediska finančního hospodaření podniku tvoří odpisy stabilní interní zdroj financí. Snižování základu daně se provádí prostřednictvím daňových odpisů. Druhým druhem odpisů jsou odpisy účetní. [21]

Odpisy jsou stabilním zdrojem financování a nejsou příliš ovlivnitelné proměnnými ekonomickými faktory. Podnik je má k dispozici i přesto, že nevytváří zisk. Pro stanovení výše odpisů je třeba dlouhodobý majetek rozdělit do odpisových skupin a stanovit způsob odepisování. Do jednotlivých odpisových skupin se dlouhodobý majetek zařazuje dle zákonem předepsané ekonomické životnosti. Problematika odpisů je shrnuta v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů. [1]

Účetní odpisy mají za úkol vyjádřit trvalé snížení dlouhodobého majetku. Odpisový plán pro účetní odpisy stanovuje sama účetní jednotka tak, aby co nejlépe zachycoval dobu použitelnosti majetku a věrně zachycoval skutečné opotřebení. Daňové odpisy se stanovují pouze pro účel stanovení základu daně, nikoli za účelem stanovení skutečné doby životnosti majetku. Na rozdíl od účetních odpisů se o daňových odpisech neúčtuje, vstupují pouze do základu daně. Rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy se zohledňuje při zjišťování skutečné výše daně z příjmu. [22]

3.2.3 Dlouhodobé rezervy

Rezervy jsou dlouhodobé cizí zdroje majetku, které se vytvářejí na krytí dlouhodobě existujících rizik, které jsou spojeny s činností účetní jednotky. Pro rezervy je

charakteristické, že je znám účel, na který jsou tvořeny, ale nejsou známé cena a čas, kdy se bude rezerva čerpat. Rezervy jsou:

- zákonné, jejichž tvorba a použití je stanoveno v Zákoně č. 593/1992 Sb., o rezervách. Mezi tyto rezervy patří rezervy na opravu dlouhodobého majetku s dobou odpisování delší než 5 let, rezervy v bankovním a pojišťovním. Tyto rezervy jsou daňově uznatelným nákladem;
- ostatní, které se tvoří podle vnitřní směrnice účetní jednotky a nejsou daňově uznatelným nákladem. Jsou to např. rezervy na daň z příjmu, na záruční opravy, na obchodní rizika. [23]

3.2.4 Odprodej dlouhodobého majetku

Při prodeji dlouhodobého majetku se jedná především o majetek, který se málo využívá, resp. přináší malé výnosy. U tohoto majetku jsou mnohdy náklady na provoz a udržování vyšší než dosažené výnosy, proto prodej tohoto majetku a využití získaných zdrojů pro financování projektů může zlepšovat hospodářský výsledek podniku. [2]

3.3 Externí zdroje

Nově vznikající firmy pro realizaci investičních projektů mohou použít pouze externí zdroje financování. Základními zdroji externího financování jsou:

- původní vklady vlastníků a jejich zvyšování,
- bankovní a dodavatelské úvěry,
- obligace,
- finanční leasing,
- dotace. [1, 2]

3.3.1 Úvěr

Investiční projekty jsou nejčastěji financovány pomocí střednědobých a dlouhodobých úvěrů. Střednědobé úvěry mají splatnost jeden až pět let, úvěry s delší dobou splatnosti jsou považovány za dlouhodobé.

Dlouhodobý úvěr může subjekt získat zejména ve dvou podobách:

- bankovní (finanční) úvěr ve formě peněz,

- dodavatelský úvěr, poskytovaný dodavateli dlouhodobého majetku. [1, 2]

Bankovní úvěr je postupně umořován splátkami po celou dobu jeho splatnosti včetně platby úroků. Jedná se především o roční, čtvrtletní nebo měsíční splátky úvěru. Podmínky splácení a výše úroků úvěru vždy závisí na konkrétní situaci, na rizikovosti investičního projektu a na dohodě investora s bankou. Výše úroků a splátek úvěrů závisí na režimu splácení, který může být:

- individuální splátkový kalendář,
- splátkový kalendář s konstantním úmorem,
- splátkový kalendář s konstantní anuitou. [1,2]

Individuální splátkový kalendář je vytvářen na základě jednání investora projektu s bankou. Podle předloženého podnikatelského záměru se stanovují velikosti a termíny jednotlivých splátek. [1]

U splátkového kalendáře s konstantním úmorem se úvěr umořuje pravidelnými rovnoměrnými splátkami. Úroky se každý rok stanovují ze zůstatku úvěru. Při rovnoměrném splácení je výše úroků nejvyšší v prvním roce, poté úroky v každém roce klesají. [1]

Výpočet splátky úvěru při rovnoměrném splácení:

$$U = \frac{D}{n} \tag{1}$$

kde:

U...splátky (úmor) v Kč

D...dluh v Kč

n...počet období splácení úvěru (roky, čtvrtletí, měsíce)

Výpočet úroků z úvěru při rovnoměrném splácení:

$$u = D_n * r \quad (2)$$

kde:

u...úrok v Kč

D_n ...velikost dluhu v příslušném roce v Kč

r...roční úroková sazba v %/100 [1]

U splátkového kalendáře s konstantní anuitou představuje součet splátky úvěru a úrok v příslušném období konstantní sumu. Výši splátky a úroku v příslušném období je nutné od sebe oddělit. V prvním roce se úrok stanoví dle vzorce (2), výše splátky se stanoví odečtením úroku od celkové částky anuity. Tím získáme částku úmoru pro první rok. Tento postup se opakuje po celou dobu splácení úvěru.

Výpočet konstantní roční anuity:

$$A = \frac{(1 + r)^n * r}{(1 + r)^n - 1} * D \quad (3)$$

kde:

A...roční anuita v Kč/rok

D...velikost dluhu v Kč

r...roční úroková sazba v %/100

n...doba splatnosti v letech [1]

Dodavatelské úvěry jsou poskytovány tak, že odběratel splácí dodávaný majetek po sjednanou dobu buď postupně, nebo jednorázově, včetně úroků. V podstatě se nejedná o poskytnutí peněžních prostředků, ale o odklad či rozklad zaplacení kupní ceny majetku. Úroky nejsou vyjádřeny procentuální sazbou, ale jsou zakomponovány do jednotlivých splátek. Výši úroků tak lze zjistit jako rozdíl cen při okamžitém a postupném splácení. Splatnost úvěru bývá vázána na ekonomickou životnost majetku, ale může být i kratší. Z hlediska záruk pro odběratele jsou významné dva typy dodavatelských úvěrů, a to úvěr na movitou zástavu a podmíněný prodejní kontrakt.

U úvěru na movitou zástavu přechází dodávaný majetek do vlastnictví odběratele ihned, ale zároveň slouží dodavateli jako záruka za poskytnutý úvěr. Při podmíněném prodejním kontraktu setrvává dodávaný majetek až do okamžiku zaplacení jeho ceny v majetku dodavatele. [2]

3.3.2 Obligace

Obligace je dluhový cenný papír, který je emitován podnikem s účelem získat od věřitele finanční zdroje. Věřitel má nárok na splátku nominální ceny a na úroky, které jsou vypláceny v předem stanovených termínech. Majitel obligace ve většině případů nemá nárok na rozhodování, zisku nebo majetku instituce, která obligaci vydala. Dalšími vlastnostmi obligací je časově omezené trvání (doba splatnosti) a předem stanovené časové rozložení splátek dlužné částky včetně úroků. Obligace jsou jako cenné papíry obchodovatelné na kapitálovém trhu. Podle subjektu, který obligace vydává je lze rozdělit na:

- státní obligace,
- komunální obligace,
- podnikové obligace. [1, 2]

3.3.3 Finanční leasing

Finanční leasing představuje dlouhodobý pronájem hmotného i nehmotného majetku, kdy majetek zůstává ve vlastnictví pronajímatele (leasingové společnosti). Doba leasingu bývá totožná s dobou ekonomické životnosti majetku. Nájemce má právo na odkoupení majetku po skončení leasingu. Smyslem leasingu je pořízení potřebného zařízení prostřednictvím splátek nájemného, které jsou spláceny během podstatní části doby životnosti majetku. Leasingová společnost jako vlastník majetku převádí na nájemce všechna rizika a výnosy spojené s vlastnictvím daného majetku.

Mezi výhody finančního leasingu patří možnost zahrnutí leasingových splátek do nákladů podniku a tím snížit základ daně z příjmů, obvykle vyšší částkou než jsou odpisy. Tak lze přenést pořizovací cenu majetku do nákladů rychleji. Obvyklou strukturou leasingových splátek je:

- první zvýšená splátka (akontace),
- série pravidelných plateb v stejné výšce,

- kupní cena na konci pronájmu. [1, 2]

3.3.4 Dotace

Dotací se rozumí peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu, jež jsou poskytnuty právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel. Dále se za dotaci považují bezúplatná plnění poskytnutá na stanovený účel ze zahraničí z prostředků Evropského společenství nebo veřejných rozpočtů cizího státu a granty poskytnuté podle zvláštního právního předpisu. [13]

Státní rozpočet poskytuje do rozpočtů na nižších úrovních (kraje, obce) dotace, aby tak finančně podpořil dosažení požadovaného standardu veřejných statků na celém území České republiky a tím eliminoval socioekonomické rozdíly mezi jednotlivými regiony (princip solidarity). Vývoj dotační politiky se ubírá směrem k posilování úlohy územní samosprávy a to zvýšením míry finanční soběstačnosti obcí a snižováním dotací z rozpočtové soustavy. [14]

Státní rozpočet poskytuje do rozpočtů krajů a obcí především nenávratné dotace, které se poskytují jako běžné nebo kapitálové dotace. Dotace jsou poskytovány jako tzv. běžné dotace, na financování běžných, pravidelně se opakujících (neinvestičních) potřeb, a kapitálové dotace, tj. na jednorázové, neopakující se dlouhodobé potřeby. Běžné účelové dotace se poskytují na:

- zabezpečení požadovaného rozsahu a kvality určité veřejné služby územní samosprávou, kterou má na základě přenesené působnosti svěřenou státem,
- potřeby, kde je nutné zabezpečit standardní úroveň veřejných statků,
- vyrovnání rozdílů v daňové kapacitě,
- dochází-li k výdajové externalitě. [10, 13]

Kapitálové účelové dotace se poskytují na úhradu částí výdajů na konkrétní investice, která se neopakuje v čase, tj. na:

- financování investiční výstavby,
- financování investic,
- realizaci a financování záměrů.

Poskytnutí účelové dotace je vázáno na splnění podmínek využití. Při nesprávném použití dotace, popř. nevyužitá část dotace, se vrací do rozpočtu, ze kterého byla dotace poskytnuta. Poskytnutí kapitálové účelové dotace může být podmíněno i využitím vlastních zdrojů financování na pořízení investice. Neúčelové dotace jsou nepodmíněné, tzn., že jejich poskytování není vázáno na předem vymezený účel a na předem vymezené podmínky. [10, 13]

Rozhodující objem dotací plyne do rozpočtu obcí ze státního rozpočtu, v rámci tzv. souhrnného vztahu. Objem a struktura těchto dotací jsou schvalovány při schvalování zákona o státní rozpočtu. Na takto schválené dotace, pokud nedojde k rozpočtové změně, mají obce podle zákona o státní rozpočtu nárok a jedná se o tzv. nárokovatelné dotace. Druhou skupinou jsou dotace nenárokovatelné. Tyto dotace obce získávají na základě žádosti z rozpočtových kapitol některých ministerstev v rámci grantových programů a část těchto dotací plyne do územních rozpočtů z některých státních fondů.

Na financování investic získávají obce a kraje nenávratné účelové dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů. Obce mohou získat dotace i od kraje, a to buď v samostatné působnosti kraje pomocí programů vyhlášenými jednotlivými kraji, nebo přerozdělením některých typů dotací získaných ze státního rozpočtu. [10, 11]

Dále se jedná o dotace z Evropské unie vyplácené ze strukturálních fondů a Kohezního fondu prostřednictvím Národního fondu. Strukturální fondy a Kohezní fond patří mezi základní nástroje strukturální politiky EU. Strukturální politika je založena na principy solidarity mezi státy a regiony. Jde v podstatě o přerozdělování prostředků od bohatších k chudším a investování do zaostávajících oblastí EU. Úkolem strukturální politiky je při zachování celkové hospodářské stability snižovat velké hospodářské rozdíly mezi jednotlivými oblastmi EU, což je plněno především poskytováním finanční podpory méně rozvinutým regionům. Protože jednotlivé členské státy EU měly různé způsoby administrativního členění svého území a jejich regiony byly těžce porovnatelné, byly zavedeny statisticky nomenklaturní jednotky územního členění tzv. NUTS. Tím se ujednotil pohled na regiony. Tyto statistické jednotky mají předepsanou orientační velikost a v jejich rámci musí být stanovitelné statistické veličiny. [13, 14]

V následující tabulce je zobrazeno členění území České republiky z hlediska statistiky EU.

Tabulka 2: Členění území České republiky z hlediska statistiky EU, převzato z [15]

Úroveň	Název	Počet jednotek
NUTS I	Stát	1
NUTS II	Regiony soudržnosti	8
NUTS III	Kraje	14
LAU I	Okresy	76 + 15 pražských obvodů
LAU II	Obce	6 249

Finanční prostředky jsou ze strukturálních fondů čerpány v rámci několikaletých cyklů na základě definování jasných cílů a priorit. V současnosti existují dva strukturální fondy a to Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) a Evropský sociální fond (ESF). Pro programové období 2014 – 2020 se používá termín ESI fondy – Evropské strukturální a investiční fondy. Jednotlivé státy vytvářejí pro čerpání prostředků ze strukturálních fondů tzv. operační programy. V jednotlivých operačních programech jdou na základě provedené analýzy situace v daném sektoru či regionu státu definovány rozvojové priority, finanční potřeby pro realizaci priorit a způsob, jakým budou podporu pro daný sektor či region provádět. [14, 16]

Pro Českou republiku jsou v programovém období 2014 – 2020 z Evropských strukturálních a investičních fondů vyčleněny prostředky ve výši téměř 24 miliard eur. Tyto prostředky čerpá pomocí deseti operačních programů a další prostředky lze čerpat v programech Evropské územní spolupráce. [17]

Fond soudržnosti (Kohezní fond) je určen na podporu chudších států, nikoli regionů. Jsou z něj podporovány investiční projekty, ale jen se zaměřením na dopravní infrastrukturu většího rozsahu, ochranu životního prostředí a na oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie. Z pohledu obcí je fond soudržnosti zajímavý pouze v oblasti životního prostředí, kde jsou podporovány projekty v oblasti ochrany vod, ovzduší a hospodaření s odpady. Problémem ale je, že z fondu soudržnosti jsou podporovány pouze velké projekty, kde minimální výše grantu je stanovena na 10 mil.

eur. Příjemce podpory musí obstarat prostředky v minimální výši 15 % nákladů projektu, což znamená, že malé obce na tuto podporu nedosáhnou. Z tohoto důvodu se mohou obce sdružit a předložit společný projekt. [14, 18]

3.4 Partnerství soukromého a veřejného sektoru PPP

„PPP je obecný pojem pro spolupráci veřejného a soukromého sektoru vzniklý za účelem využití zdrojů a schopností soukromého sektoru při zajištění infrastruktury nebo veřejných služeb.“ [12, str. 95]

Základem PPP projektů (Public Private Partnership) je dlouhodobý smluvní vztah (20 – 40 let), ve kterém veřejný a soukromý sektor vzájemně sdílejí užitky a rizika vyplývající ze zajištění veřejné infrastruktury nebo veřejných služeb. Cílem tohoto smluvního vztahu je:

- vyšší hodnota za peníze pro veřejný sektor,
- vyšší efektivita a kvalita veřejných služeb.

Výhodou PPP projektů je sloučení zkušenosti, znalostí a dovedností soukromého i veřejného sektoru a přenesení odpovědnosti za rizika na sektor, který je dokáže lépe řídit. Ve většině případů svěruje veřejný sektor výkon určité služby soukromému sektoru. Tím využívá jeho organizačních a odborných schopností, které jsou stimulovány výnosem vloženého kapitálu, ale také rizikem jeho ztráty. Rozhodujícím faktorem pro využití metody PPP projektů je ekonomická výhodnost pro veřejný sektor. Soukromý sektor musí realizovat projekt za nižší náklady pro veřejný sektor než v případě, že se stejný projekt veřejný sektor zajistí sám ze svých zdrojů. [3, 12]

3.4.1 Financování PPP projektů

Obecně lze identifikovat tři možnosti financování PPP projektů:

- veřejné financování, tj. pomocí prostředků veřejných rozpočtů,
- prostřednictvím dluhových prostředků, které si veřejný sektor vypůjčil,
- využití soukromého kapitálu.

Míra využití veřejných finančních prostředků vychází u typu projektu a zvolené struktury vztahů, která zohledňuje alokaci a míru rizika. Typickým znakem PPP projektů je úhrada počátečních nákladů soukromým sektorem. Veřejný sektor pak

v případě koncesní smlouvy hradí soukromému partnerovi pravidelné platby. Nejčastější formou financování PPP projektů představuje dluhové financování, kdy je budovaná infrastruktura financována z úvěru, který je poskytnut soukromému partnerovi. Investice je tak hrazena soukromým partnerem z dlouhodobého úvěru. Splátky hradí z plateb veřejného sektoru, z uživatelských poplatků a ze zisku. [14]

3.4.2 Formy PPP projektů

Forma spolupráce v PPP projektech se liší zejména od míry zapojení soukromého sektoru. Form partnerství PPP je poměrně dost, u všech lze sledovat určité společné znaky. Jako typické vlastnosti lze uvést:

- předmět projektu – zpravidla komplexní dodávka infrastruktury pro zajištění dané služby,
- doba trvání – představuje dlouhodobý smluvní vztah na 20 až 40 let,
- přenos rizik – pro PPP je typické, že soukromý sektor nese rizika, která by nesl veřejný sektor při realizaci projektu formou veřejné zakázky,
- financování – odměna soukromého sektoru za zajištění infrastruktury spočívá v platbách od uživatelů infrastruktury, případně od veřejného sektoru rozložených do delšího časového období dle koncesní nebo jiné smlouvy. Pro PPP projekty jsou vytvořeny tyto platební mechanismy:
  - platba za dostupnost, což představuje platbu zadavatele dodavateli za infrastrukturu dostupnou v požadované kvalitě,
  - uživatelské platby jsou platby, které dodavatel obdrží přímo od koncových uživatelů infrastruktury,
  - platby za užívání jsou platby zadavatele dodavateli, které se liší podle toho, do jaké míry je infrastruktura využívána,
  - kombinace předchozích platebních mechanismů s doplňkovými příjmy z komerční činnosti. [12]

V následující tabulce jsou uvedeny jednotlivé typy PPP projektů. Typy smlouvy jsou seřazeny dle míry zapojení soukromého sektoru od projektů s nízkou mírou zapojení po projekty s vysokou mírou zapojení.

Tabulka 3: Formy PPP projektů, převzato z [12, str. 97]

Typ smlouvy	Zkratka	Charakteristika projektu
Obsluha a údržba Operations and Maintenance	M&O	Infrastruktura je ve vlastnictví veřejného sektoru. Údržba a služby spojené s provozováním jsou předány soukromému sektoru.
Navrhni a postav Design, Build	DB	Soukromému sektoru je svěřena úloha navrhnout a vybudovat infrastrukturu. Údržba a obsluha je v rukou veřejného sektoru.
Navrhni, postav a financuj Design, Build and Finance	BDF	Rozšíření BD o prvek financování.
Postav, vlastní, obsluhuj Built, Own, Operate	BOO	Soukromý sektor si ponechává vlastnictví stavby a dále ji provozuje.
Navrhni, postav a obsluhuj Design, Build and Operate	DBO	Součástí smlouvy se stává i poskytování služeb spojených s infrastrukturou. Majetek zůstává veřejnému sektoru.
Postav, provozuj, převed Built, Operate, Transfer	BOT	Soukromý sektor nese zodpovědnost za financování, výstavbu, provozování po dobu délky trvání PPP projektu. Na konci PPP projektu přechází infrastruktura do vlastnictví veřejného sektoru.
Navrhni, postav, obsluhuj a financuj Design, Build, Operate and Finance	DBFO	Soukromý sektor infrastrukturu v daném časovém úseku vlastní. Soukromý sektor získává investiční náklady nazpět platbami veřejného sektoru.
Koncese		V kompetenci soukromého sektoru jsou návrh, výstavba, financování, údržba a provoz. Soukromý sektor má koncesi k provozování služeb. Pomocí platebních mechanismů nastavených v koncesní smlouvě soukromý sektor získává

		investiční náklady a provozní náklady.
--	--	--

Tabulka 4: Silné a slabé stránky různých forem PPP, upraveno podle [14]

Forma PPP	Silné stránky	Slabé stránky
M&O	Podporuje inovace soukromého sektoru a zlepšenou protihodnotu. Zlepšená kvalita provozu a údržby.	Nepřitahuje soukromé finance a zavazuje veřejný sektor pro zajištění dlouhodobého financování.
BD	Převod projektového a stavebního rizika. Potenciál urychlení programu výstavby.	Může zvýšit provozní riziko. Fáze uvádění do provozu je kritická. Nepřitahuje soukromé finance.
DBP/BOT	Převod návrhového, stavebního a provozního rizika. Potenciál urychlení výstavby. Zlepšená kvalita provozu a údržby. Podporuje inovace soukromého sektoru a zlepšenou protihodnotu.	Možný konflikt mezi optimalizací projektu a ochranou ŽP. Nepřitahuje soukromé finance a zavazuje veřejný sektor pro zajištění dlouhodobého financování. Jsou nutné systémy řízení a monitorování výkonu.
DBF	Převod návrhového a stavebního rizika. Potenciál urychlení výstavby. Přitahuje finance soukromého sektoru.	Možný konflikt mezi optimalizací projektu a ochranou ŽP. Smlouvy jsou komplikovanější a proces veřejné soutěže může trvat déle. Jsou nutné systémy řízení a monitorování výkonu.
DBFO	Jako BOT a dále: Přitahuje finance soukromého sektoru. Přináší lépe předvídatelný a	Možný konflikt mezi optimalizací projektu a ochranou ŽP. Mohou být nutné finanční záruky. Musí být systémově zvládnuto

	důsledný nákladový profil.	řízení převodu do veřejného vlastnictví.
Koncese	Jako u DBFO a dále: Zvyšuje stupeň převodu rizika poptávky a povzbuzuje tvorbu příjmů od třetích osob.	Jako u BDFO a dále: Vyžaduje efektivní řízení alternativ/náhrad

3.4.3 Výhody PPP projektů

- PPP projekty umožňují zachování kontroly veřejného projektu,
- výstupem PPP projektů by měla být vysoká kvalita poskytovaných služeb při stejných nebo nižších nákladech, které by vynaložil veřejný sektor sám,
- PPP přenáší podstatná rizika na soukromý sektor,
- PPP projekty musí být transparentní,
- projekty PPP musí být výhodné oboustranně pro veřejný i soukromý sektor,
- soukromý sektor je motivován možností dlouhodobých příjmů pomocí dodržování přísných smluvních podmínek o kvalitě dodávané služby. [3]

4 Rozpočty územní samosprávy

4.1 Charakteristika rozpočtu obce a kraje

Finanční systém územní samosprávy je tvořen územním rozpočtem a mimorozpočtovými fondy. Je součástí celkového finančního systému v příslušné zemi. Územní rozpočty, tzn. rozpočty obcí a vyšších stupňů územní samosprávy, ale i mimorozpočtové fondy, jsou součástí rozpočtové soustavy. Sestavování územního rozpočtu a hospodaření dle něho je v průběhu rozpočtového období na úrovni územní samosprávy ze zákona povinné, avšak vytváření mimorozpočtových fondů a jejich využití je v kompetenci územní samosprávy. [10]

Územní rozpočet lze charakterizovat jako:

- **decentralizovaný peněžní fond**, který se tvoří, rozděluje a používá primárně na principu nenávratnosti, nedobrovolnosti a neekvivalence,
- je účetní **bilancí**, která bilancuje příjmy a výdaje,
- je rozpočtovým **plánem**, dle kterého se v rozpočtovém období hospodaří,
- je nástrojem **municipální, resp. regionální politiky** na úrovni územní samosprávy, nástrojem **financování potřeb lokálního a regionálního veřejného sektoru**.

Územní rozpočet na každé úrovni územní samosprávy plní funkce:

- alokační, která je rozhodující na úrovni územní samosprávy,
- redistribuční,
- stabilizační. [10]

4.2 Struktura územního rozpočtu

Příjmy a výdaje územního rozpočtu se třídí podle závazné rozpočtové skladby, která umožňuje rozdělení na běžnou a kapitálovou část rozpočtu (běžný a kapitálový rozpočet). Běžný rozpočet zahrnuje běžné příjmy a běžné výdaje, které se zpravidla každoročně opakují. Běžnými příjmy se financují provozní potřeby prostřednictvím běžných výdajů. Příjmy, které slouží na financování investičních potřeb a které přesahují období jednoho rozpočtového roku, jsou zachyceny v kapitálovém rozpočtu. Tyto příjmy a výdaje jsou zpravidla jednorázové a neopakovatelné. [10, 11]

Tabulka 5: Struktura územního rozpočtu, upraveno podle [11]

Příjmy běžné	Příjmy kapitálové
<ul style="list-style-type: none"> • daňové <ul style="list-style-type: none"> ○ svěřené daně ○ sdílené daně ○ místní daně ○ správní poplatky • nedaňové <ul style="list-style-type: none"> ○ uživatelské poplatky za služby ○ příjmy z pronájmu majetku ○ příjmy od vlastních neziskových organizací ○ zisk z podnikání • přijaté transfery <ul style="list-style-type: none"> ○ běžné dotace ze státního rozpočtu ○ běžné dotace ze státních fondů ○ od územních rozpočtů ○ ostatní běžné příjmy 	<ul style="list-style-type: none"> • z prodeje majetku • kapitálové přijaté dotace z rozpočtové soustavy • příjmy z půjček • příjmy z emise vlastních obligací • přebytek běžného rozpočtu • dary na investice
Výdaje běžné	Výdaje kapitálové
<ul style="list-style-type: none"> • všeobecné veřejné služby (veřejná správa) • veřejný pořádek • vzdělání • péče o zdraví • bydlení • komunální služby • na podnikání • ostatní běžné výdaje • placené úroky • běžné dotace jiným rozpočtům 	<ul style="list-style-type: none"> • na investice • kapitálové dotace jiným rozpočtům • na nákup obligací, akcií • poskytované střednědobé a dlouhodobé půjčky • splátky dříve přijatých půjček • krytí deficitu běžného rozpočtu

Příjmy a výdaje všech veřejných rozpočtů podrobně závazně člení tzv. rozpočtová skladba. Je to systematické, jednotné a přehledné třídění umožňující:

- zabezpečit jednotnost a přehlednost rozpočtů,
- analyzovat příjmy a výdaje,
- sumarizovat příjmy a výdaje,
- zajistit potřebné informace a jejich využití v rozpočtové politice.

Oddělení běžného hospodaření od dlouhodobého kapitálového hospodaření umožňuje analyzovat, na co jsou použity daňové a nedaňové příjmy, vliv příjmů a transferů a jednotlivých druhů výdajů, možnosti a nutnost využívání návratných příjmů, tzn. vliv zadlužení a způsobu umořování dluhu na hospodaření dané územní samosprávy.

Běžný rozpočet by měl být sestavován jako vyrovnaný, resp. přebytkový. Dlouhodobě přebytkový rozpočet jako výsledek hospodaření je zárukou splácení využívaných návratných příjmů na financování investic. Pokud výdaje běžného rozpočtu převyšují příjmy, je rozpočet schodkový. Dlouhodobě schodkový běžný rozpočet je nežádoucí, většinou bývá zapříčiněn špatným hospodařením dané územní samosprávy.

Pokud územní samospráva hospodaří v rámci běžného a kapitálového rozpočtu odděleně, může být přebytek běžného rozpočtu převáděn na kapitálový rozpočet. Naopak schodek běžného rozpočtu může být kryt z přebytku kapitálového rozpočtu.

[10]

5 Analýza užiteků a nákladů

Analýza užiteků a nákladů neboli CBA analýza (Cost – Benefit Analysis) je „*analytický nástroj pro posuzování ekonomických výhod nebo nevýhod investičních rozhodnutí na základě posouzení jejich nákladů a přínosů s cílem posoudit jejich přínos ke změně úrovně blahobytu.*“ [24, str. 15]

Proces hodnocení projektů ve standardní analýze nákladů a užiteků je rozdělena do těchto kroků:

- popis kontextu,
- definice cílů,
- identifikace projektu,
- technická proveditelnost a ekologická udržitelnost,
- finanční analýza,
- ekonomická analýza,
- hodnocení rizik. [24]

5.1 Popis kontextu

Prvním krokem analýzy je popsat sociální, ekonomický, politický a institucionální kontext, v němž se projekt bude realizovat. Klíčové aspekty, které je nutné popsat, jsou:

- socioekonomické podmínky země nebo regionu,
- politické a institucionální aspekty,
- stávající vybavenost infrastrukturou a poskytování služeb,
- informace a statistiky důležité pro lepší popis kontextu, např. existence problémů v oblasti životního prostředí,
- vnímání a očekávání obyvatel s ohledem na služby, které mají být poskytovány.

Popis kontextu slouží především pro odhadnutí budoucích trendů, zejména pro analýzu poptávky. Přesnost hodnocení makroekonomických a sociálních podmínek v daném regionu často ovlivňuje získání věrohodných odhadů o uživatelích, přínosech a nákladech projektu. [24]

5.2 Definice cílů

Další krok analýzy, definice cílů, záleží na vyhodnocení regionálních potřeb, které projekt řeší. V přímém vztahu k těmto potřebám, které vycházejí z popisu kontextu, by měly být definovány cíle projektu. Aby definice cílů byla jasná, musí být identifikovány vlivy projektu, které budou dále hodnoceny a v rámci analýzy nákladů a užitků. Další důležitý požadavek, který musí být splněn, je ověření významu projektu. Projekt by měl přispívat k dosažení politických cílů EU. [24]

5.3 Identifikace projektu

Projekt je jasně identifikovaný zejména v případě, že:

- jsou uvedeny fyzické prvky a činnosti, které budou realizovány s cílem poskytnout dané zboží či službu a vytvořit dobře definovaný soubor cílů,
- je identifikován orgán odpovědný za implementaci a jsou analyzovány jeho technické, finanční a institucionální kapacity,
- jsou řádně identifikovány koneční příjemci, oblast dopadu a všechny zúčastněné strany. [24]

Při definování fyzických prvků a činností se určují práce, činnosti nebo služby, které jsou při dosahování stanovených cílů klíčové. Pro definice projektové činnosti je nutné uvést popis typu infrastruktury (železnice, elektrárny, čistírny odpadních vod, atd.), poskytovanou službu (nákladní doprava, nakládání s pevnými odpady, atd.) a umístění.

Orgán, který je odpovědný za realizaci projektu, je třeba popsat z hlediska jeho technické, finanční a institucionální kapacity. Technickou kapacitou se rozumí personální zdroje a odborné znalosti zaměstnanců. Finanční kapacitou je finanční postavení organizace a prokázání, že organizace je schopna zajistit dostatečné finanční prostředky. Institucionálními kapacitami se rozumí všechna institucionální opatření, která jsou nutná k realizaci a provozování projektu. Oblastí dopadu se označuje území, jež je ovlivněno dopady projektu. Podle velikosti projevů dopadů a velikostí a rozsahem investic, mohou mít místní, regionální nebo národní význam. Pro dobrý popis území dopadu je potřeba identifikovat konečné příjemce projektu, tj. skupinu, která bude mít z projektu přímý prospěch. [24]

5.4 Technická proveditelnost a ekologická udržitelnost

Informace o technické proveditelnosti a ekologické udržitelnosti je třeba uvést v žádosti o financování velkých projektů, a to podle nařízení EU. V rámci tohoto kroku se podrobněji provádí:

- analýza poptávky,
- analýza možností,
- otázky životního prostředí a změny klimatu,
- technické řešení, odhady nákladů a harmonogram realizace.

O těchto analýzách musí být podány stručné zprávy i přesto, že formálně ani jedna z nich není součástí analýzy užitků a nákladů. [24]

Při analýze poptávky se určuje potřeba investic tím, že se vyhodnotí současná a budoucí poptávka. Současná poptávka se vyhodnocuje na základě údajů poskytnutých od dodavatelů služeb, ministerstev, národních a regionálních statistických úřadů. U analýzy budoucí poptávky, která je provedena na základě modelů předpovědi poptávky, se zohledňují makroekonomické a socioekonomické prognózy, alternativní zdroje dodávek, elasticita poptávky na příslušné ceny atd. Analýza budoucí poptávky se provádí pro variantu bez projektu a s projektem.

Analýza možností slouží pro rozhodnutí o tom, že nebudou zahájeny jiné alternativy projektu. Nejprve se provede analýza strategických možností, například pomocí vícekriteriální analýzy. Při výběru možností se nejprve vytvoří seznam alternativních strategií k dosažení zamýšlených cílů. Tento seznam posoudí z hlediska vybraných kvalitativních kritérií a určí se nejvhodnější strategie. Po zvolení strategické možnosti se provede srovnání konkrétních technologických řešení, a to s ohledem na lepší využívání veřejných prostředků, vyšší socioekonomické dopady a nižší dopad na životní prostředí. Následně dojde k posouzení a zvolení optimálního řešení, které bude předmětem finančního a ekonomického hodnocení. Pokud mají různé možnosti stejný jedinečný cíl a podobné externality, lze výběr provést na základě řešení s nejnižší cenou. Pokud se výstupy z různých možností liší a všechny mají stejný cíl, provádí se zjednodušení analýza užitků a nákladů s cílem vybrat nejlepší alternativu. [24]

Současně se splněním technických požadavků by měly být splněny i požadavky na udržitelnost projektu a přispět tak k výběru nejvhodnější možnosti projektu. Prokazuje se, zda projekt přispívá k dosažení cílů v oblasti životního prostředí a zda je v souladu se všemi právními předpisy.

U popisu technického řešení, odhadu nákladů a harmonogramu realizace se uvádějí informace o:

- umístění,
- technické provedení,
- produkční plán,
- odhad nákladů,
- načasování realizace. [24]

5.5 Finanční analýza

Cílem finanční analýzy je umožnit výpočet ukazatelů finanční výnosnosti projektu a:

- posoudit konsolidovanou ziskovost projektu,
- posoudit ziskovost projektu pro jeho vlastníka,
- ověřit finanční udržitelnost projektu,
- popsat peněžní toky, jež jsou základem pro výpočet socioekonomických užitků a nákladů. [24]

Prvním krokem při finanční analýze je analýza množství celkových *investičních nákladů* a jejich členění v jednotlivých letech. Investiční náklady zahrnují počáteční investice (kapitálové náklady dlouhodobých aktiv a krátkodobá aktiva) a náklady na výměnu (náklady vznikající v průběhu referenčního období). Do investičních nákladů se zaúčtovává i zůstatková hodnota dlouhodobých investic. Zůstatková hodnota odráží zbytkový potenciál dlouhodobých aktiv, pokud jejich ekonomická životnost její ještě zcela vyčerpána. Pokud je časový horizont odpovídající ekonomické životnosti aktiva, je zůstatková hodnota rovna nule nebo je zanedbatelná. Zůstatková hodnota je stanovena na základě čisté současné hodnoty.

Po stanovení investičních nákladů projektu následuje výpočet *provozních nákladů a případných výnosů*. Provozní náklady zahrnují veškeré náklady na provoz a údržbu nové nebo modernizované služby. Provozní náklady se mohou stanovovat pomocí

historických jednotkových nákladů. Složení provozních nákladů je pro každý projekt jiné, typickými náklady jsou: mzdové náklady zaměstnavatele, materiálové náklady pro údržbu a opravy aktiv, spotřeba surovin, paliv a energií, služby nakoupené z třetích stran, pronájem budov nebo hal a strojů, obecné řízení a správa, náklady na pojištění, kontrola jakosti, náklady na likvidaci odpadu, poplatky za emise, popř. ekologické daň. Tyto náklady zpravidla rozdělujeme na fixní, neměnicí se s objemem výroby, a variabilní, které závisí na objemu výroby. Náklady na financování nesmí být zahrnuty do provozních nákladů. Provozní příjmy projektu jsou definovány jako přítoky peněžních prostředků, které jsou hrazeny přímo od uživatelů zboží nebo služeb poskytovaných v rámci projektu. Velikost těchto příjmů závisí na množství zboží či služeb a jejich cen. Přírůstkové příjmy mohou vycházet ze zvýšení prodaného množství, zvýšené úrovně cen, nebo obou možností. Ostatní provozní výnosy (např. úroky z bankovních vkladů) a přijaté transfery nebo dotace (např. transfery ze státních či krajských rozpočtů či národního zdravotního pojištění) se do provozních výnosů nezahrnují, protože je nelze přiřadit přímo k operacím projektu. Pro ověření finanční udržitelnosti je ale nutné je vypočítat. [24]

Dalším krokem finanční analýzy je identifikace různých *zdrojů financování*, kterými lze pokrýt investiční náklady. V rámci projektů spolufinancovaných EU mohou být hlavními zdroji:

- finanční pomoc Unie (grant EU),
- vnitrostátní příspěvek z veřejných zdrojů,
- příspěvek předkladatele projektu,
- příspěvek soukromého sektoru v rámci PPP.

Stanovením investičních nákladů, provozních nákladů a výnosů a zdrojů financování lze posoudit *finanční ziskovost projektu*, která se měří pomocí dvou klíčových ukazatelů:

- finanční čistá současná hodnota FNPV a finanční míra návratnosti investice FRR,
- finanční čistá současná hodnota FNPV a finanční míra návratnosti národního kapitálu FRR.

Finanční čistá současná hodnota investice (FNPV) a finanční *návratnost investice* (FRR) porovnávají investiční náklady k čistým příjmům a měří, do jaké míry jsou čisté příjmy projektu schopny splácet investice. Finanční čistá současná hodnota investice je definována jako částka, která se vypočítá jako očekávané investiční a provozní náklady projektu mínus diskontovaná hodnota očekávaných příjmů. Finanční návratnost investice je definována jako diskontní sazba, jejímž výsledkem je nulová FNPV. Je-li FRR nižší než použitá diskontní sazba, pak příjmy vytvořené projektem nepokryjí náklady a projekt vyžaduje finanční pomoc EU. Návratnost investic se vypočítává s ohledem na investiční a provozní náklady jako finanční výdaje a příjmy a zbytkovou hodnotu jako finanční příjmy. [24]

Cílem při výpočtu *návratnosti národního kapitálu* je zkoumat výkonnost projektu z pohledu podpořené veřejnosti a případně soukromých subjektů v členských státech EU. Finanční čistá současná hodnota kapitálu (FNPV) je v tomto případě součtem čistých diskontovaných peněžních toků, které získávají vnitrostátní příjemci v důsledku realizace projektu. Odpovídající finanční míra návratnosti kapitálu (FRR) z těchto toků určuje návratnost v procentních bodech. Při výpočtu FNPV a FRR se zohledňují všechny zdroje financování kromě příspěvku EU.

Dalším bodem finanční analýzy je posoudit *finanční udržitelnost projektu*. Projekt je udržitelný, pokud se očekává, že riziko vyčerpání hotovosti v budoucnosti je nulové. Při předkládání projektu se očekává doložení, jak dostupné zdroje financování budou každoročně odpovídat výši splátek. U projektů, u kterých se předpokládá, že nebudou vytvářet příjmy, nebo budou tvořit záporné peněžní toky, je nutné učinit dlouhodobý závazek na pokrytí těchto záporných peněžních toků. Deficit nebo přebytek, který bude v každém roce vytvořen, se určí z rozdílu mezi příjmy a výdaji. Udržitelnosti projektu bude dosaženo, pokud pro všechny roky projektu jdou generované peněžní toky pozitivní. K těmto příjmům řadíme zdroje financování, provozní výnosy z poskytování zboží nebo služeb a transfery, dotace a jiné finanční zisky, které nepocházejí z poplatků placených uživateli projektu. Je důležité zajistit, aby projektu nebyl ohrožen nedostatkem kapitálu. V analýze udržitelnosti je třeba doložit schopnost disponovat dostatečnou výší prostředků k úhradě budoucích nákladů. Proto se doporučuje provést

analýzu rizik, která bere v úvahu možnost, že vývoj klíčových faktorů v analýze bude horší, než se předpokládalo. [24]

5.6 Ekonomická analýza

Cílem ekonomické analýzy je vyhodnotit, jak projekt přispěl ke změně úrovně blahobytu v dané oblasti. Ekonomická analýza rozšiřuje výsledky finanční analýzy o socioekonomické dopady projektu. Ekonomická analýza se provádí ve stínových cenách tak, aby odrážela sociální náklady obětované příležitosti zboží nebo služeb a ne cen zjištěných na trhu. Posun od finanční analýzy k analýze ekonomické se provádí pomocí následujících úprav:

- fiskální korekce,
- konverze z tržních cen na stínové ceny,
- vyhodnocení netržních dopadů a korekce o externality.

Po provedení těchto úprav je třeba diskontovat užitky a náklady, které vznikají v různých časových obdobích. Diskontní sazba pro ekonomickou analýzu je tzv. sociální diskontní sazba. Pro programové období 2014 – 2020 doporučuje Evropská komise vyšší sociální diskontní sazby 5%.

Ekonomická výkonnost projektu se stanovuje pomocí ekonomické čisté současné hodnotě (ENPV), ekonomické míře návratnosti (ERR) a poměru užitků a nákladů (poměr U/N). Projekty, které mají nižší ERR než sociální diskontní sazbu nebo zápornou ENPV, je třeba zamítnout. [24]

5.7 Hodnocení rizik

Cílem hodnocení rizik je řešit nejistotu, která je součástí investičních projektů, včetně rizik negativních dopadů změny klimatu na projekt. Posouzení rizik se provádí v několika krocích:

- citlivostní analýza,
- kvalitativní analýza rizik,
- pravděpodobnostní analýza rizik,
- prevence a zmírnění rizik.

Pomocí *analýzy citlivosti* je možné identifikovat kritické proměnné, jejichž pozitivní či negativní změny mají největší dopad na finanční nebo ekonomickou výkonnost projektu. Analýza citlivosti se provádí tak, že se jednotlivé proměnné postupně sníží či zvýší o 1% a zjistí se účinek této změny na NPV. Za kritické proměnné lze obecně považovat ty, u kterých se po změně v základním scénáři o 1% změni NPV o více než 1%. Testované proměnné by měly být vzájemně nezávislé a co nejvíce rozčleněné. Součástí analýzy citlivosti je výpočet přechodných hodnot, tj. hodnota, kterou by analyzovaná proměnná musela mít, aby NPV projektu byla nulová. [24]

U velkých projektu po analýze citlivosti následuje *kvalitativní analýza rizik*. Cílem kvalitativní analýzy je vytvořit seznam a matici rizik, tak aby ke každému riziku byla přiřazena pravděpodobnost výskytu a závažnost rizika. Dle takto sestavené matice vzniká klasifikace rizik. Na kvalitativní analýzu rizik navazuje *pravděpodobnostní analýza*. Pro každou kritickou proměnnou analýzy citlivosti je přiřazeno rozdělení pravděpodobnosti v přesném rozmezí hodnot s cílem přepočítat očekávané hodnoty finančních a ekonomických ukazatelů výkonnosti. Tyto uvedené kroky definují strategii *prevence a zmírnění rizik*. Obecně se doporučuje neutrální postoj k rizikům, ale lze se od neutrality odchýlit. Posouzení rizik je podkladem pro jejich řízení, včetně přenesení rizik na zúčastněné strany nebo odborné instituce. [24]

6 Metodická část

V teoretické části mé diplomové práce jsem se zabývala čtyřmi celky, a to co je to projekt, veřejný projekt a jeho životní cyklus, dále zdroji financování, jejich rozdělením a popisem jednotlivých zdrojů, územními rozpočty a jejich strukturou a analýzou užitků a nákladů. Všechny tyto oblasti aplikuji v případové studii.

Na úvod případové studie představím samotný projekt, jeho účel a popíši realizované stavební objekty. Vymezím fáze projektu, činnosti probíhající v jednotlivých fázích a k těmto činnostem přiřadím vznikající náklady.

Protože cílem práce je vyhodnotit nejvýhodnější způsob financování, provedu analýzu obecního rozpočtu, aby bylo možné posoudit jednotlivé způsoby financování. Poté jednotlivé způsoby financování vybraného investičního záměru podrobněji analyzuji. V prvním případě, financování pomocí vlastních zdrojů, vyhodnotím, zda by byla obec schopná celý projekt realizovat pouze z vlastních zdrojů, tedy zda by dokázala v jednom rozpočtovém období zajistit potřebné množství financí. Pro možnost financovat projekt investičním úvěrem nejprve stanovím parametry úvěru, poté provedu výpočet pro jednotlivé roky a zhodnotím tuto možnost. Poslední možnost financování projektu, kterou popisují podrobněji, je podpora z dotací Evropské unie. V této části zařadím projekt do jednoho z operačních programů, které jsou v programovém období 2014 – 2020 stanoveny. Upřesním postup při žádosti a poskytování dotací z fondů EU, vymezím pojem způsobilý výdaj a to, jakým podílem se na něm mohou jednotlivé subjekty podílet.

Po analýze způsobů financování stanovím investiční finanční toky ve sledovaném období v jednotlivých případech a provedu výběr nejvhodnější varianty, jak financovat obecní záměr.

Forma PPP projektů byla podrobně popsána v teoretické části, v případové studii popíši vhodnost, resp. nevhodnost formy PPP pro posuzovaný projekt. Protože forma PPP projektů není pro tento projekt vhodná, nezabývala jsem se podrobněji možnostmi financování projektu tímto způsobem v případové studii.

Posledním bodem v případové studii je zpracování socioekonomického hodnocení projektu. Toto hodnocení bude vypracováno pomocí online programu eCBA, které přinese výsledky, zda projekt je výhodné či nevýhodné realizovat jak z finančního hlediska, tak z pohledu dopadů projektu na jeho okolí a uživatele.

7 Případová studie

7.1 Základní informace

7.1.1 Obec Nížkov

Obec Nížkov leží na severu Vysočiny asi 30 km od města Jihlavy. Součástí obce jsou dvě místní části, a to Buková a Špinov. I s těmito dvěma částmi má Nížkov asi 900 obyvatel. V obci jsou dvě příspěvkové organizace, a to základní škola a mateřská škola. V minulých letech obec budovala stavební parcely a tento trend přetrvává i nadále. Nížkov se tak rychle rozrostl a přibýly zde mladé rodiny s dětmi. I z tohoto důvodu se obec rozhodla pro rekonstrukci víceúčelového hřiště za sokolovnou. Předinvestiční fáze projektu začala již v roce 2015, samotný projekt byl realizován v roce 2016 a investorem byla obec Nížkov.

7.1.2 Účel a popis projektu

Účelem a cílem projektu bylo zlepšení podmínek pro tělovýchovu, sport a trávení volného času mládeže. Víceúčelové hřiště je využíváno pro výuku tělesné výchovy místní základní školou, ale je také poskytováno pro využívání veřejností a různé sportovní akce, které jsou v obci pořádány. Pro rekonstrukci se obec rozhodla, protože stávající stav samotného hřiště, ale i jeho okolí, nebyl vyhovující.

Realizace projektu je rozdělena do následujících objektů:

SO01 Víceúčelové sportovní hřiště

SO02 Běžecká dráha

Stávající sportovní hřiště a běžecká dráha již nevyhovovalo potřebám pro výuku tělovýchovy, a to jak z bezpečnostního hlediska, tak z hlediska funkčního. Původní povrch hřiště a běžecké dráhy byl šterkový a tudíž prašný. V zadní části hřiště se nacházela ocelová konstrukce pro šplh, která již bezpečnostně nevyhovovala a nebyla tak využívána, proto byla odstraněna. Na konci běžecké dráhy bylo zřízeno doskočiště pro skok daleký, jinak byl stávající šterkový povrch nahrazen umělým povrchem po celé ploše hřiště a běžecké dráhy. Na okraji sportovního hřiště byly osazeny fotbalové brány a čtyři reflektory.

SO03 Tribuna

V původní situaci se u hřiště nacházela pouze zatravněná plocha s lavičkami. Protože tato kapacita byla při větších sportovních akcích nedostatečná, došlo ke zhotovení tribuny.

SO04 Osvětlení

Protože se jedná o venkovní sportovní hřiště, byly zde pro zvýšení užitku hřiště vybudovány čtyři sportovní reflektory.

Budovaná tribuna a osvětlení na místě doposud chyběly, jedná se tak o nově budované objekty. V případě plochy hřiště a běžecké dráhy se jedná o rekonstrukci.

7.1.3 Fáze projektu

Předinvestiční fáze projektu probíhala v roce 2015. V této fázi byl připravován investiční záměr, probíhaly schůzky zastupitelstva obce s projekční kanceláří a byly zjišťovány možnosti financování projektu.

Investiční fáze projektu začala již v roce 2015. V této fázi projektu byla zhotovena projektová dokumentace včetně položkového rozpočtu, zajištěno financování projektu, získáno stavební povolení a vybrán zhotovitel stavební části projektu. Samotná realizace projektu byla zahájena v dubnu 2016 a ukončena v listopadu 2016. V tomto období byly zhotoveny veškeré plánované stavební úpravy, byl zajištěn technický dozor a kontrola BOZP. Po ukončení realizace bylo provedeno závěrečné vyúčtování a v roce 2017 kolaudace stavby.

Po kolaudačním řízení začala *provozní fáze* projektu, která zahrnuje vlastní provoz sportovního hřiště a jeho údržbu a případné opravy. Financování výdajů v provozní fázi projektu bude zajištěno z vlastních zdrojů obce.

7.1.4 Náklady projektu

Náklady projektu lze rozdělit dle fáze projektu, tj. náklady fáze předinvestiční a náklady fáze investiční. Náklady předinvestiční fáze zde nebudou dále řešeny. Do investičních nákladů řadíme náklady na zajištění zadávacího řízení na zhotovitele díla, provedení

studie na návrh stavby a vypracování dokumentace k územního a stavebnímu řízení (DUR, DSP) a dokumentace pro provedení stavby. Dále to jsou náklady na samotné vyhotovení jednotlivých stavebních objektů a vedlejší a ostatní náklady. Mezi vedlejší náklady patří náklady na vytyčení stavby a inženýrských sítí, zařízení staveniště a zkušky a revize. Ostatní náklady jsou tvořeny provedením dokumentace skutečného provedení stavby a geodetickým zaměřením skutečného provedení.

Všechny tyto náklady jsou shrnuty a vyčísleny v následující tabulce.

Tabulka 6: Náklady projektu, vlastní zpracování

Položka	Náklady bez DPH	Náklady s DPH
Investiční fáze		
Zajištění zadávacího řízení na zhotovitele díla	9 500,00	11 495,00
Studie návrhu stavby	4 000,00	4 840,00
Vypracování dokumentace ve stupni DUR a DSP	10 000,00	12 100,00
Vypracování dokumentace ve stupni DPS	13 000,00	15 730,00
00 Vedlejší náklady	56 500,00	68 365,00
SO01 Víceúčelové sportovní hřiště	2 276 857,61	2 754 997,71
SO02 Běžecská dráha	254 464,99	307 902,64
SO03 Tribuna	162 015,91	196 039,25
SO04 Osvětlení	222 885,00	269 690,85
Celkové náklady projektu	3 009 223,51	3 641 160,45

Celkové plánované náklady na projekt činí 3 641 160 Kč. Náklady na zajištění dokumentace a realizace stavby jsou 44 165 Kč, náklady na samotnou realizaci stavby byly pomocí položkového rozpočtu stanoveny na 3 596 995 Kč. Všechny ceny jsou včetně DPH.

7.2 Analýza rozpočtu obce

Tvorba obecního rozpočtu a jeho schvalování bylo popsáno již v teoretické části. Obec Nížkov dodržuje plánování kapitálového a běžného rozpočtu. Rozpočty za jednotlivé sledované roky jsou zobrazeny v tabulce níže. Roky 2016, 2017 a 2018 jsou vyčísleny již jako Závěrečný schválený účet obce Nížkov. Údaje pro rok 2019 jsou zobrazeny

jako schválený rozpočet obce, neboť ještě není stanoveno závěrečné vyúčtování rozpočtu.

Tabulka 7: Rozpočty obce Nížkov, vlastní zpracování

Položka	2016	2017	2018	2019
Daňové příjmy	13 457 485	14 182 036	16 191 054	14 919 913
Nedaňové příjmy	3 357 120	366 996	5 234 099	2 353 330
Kapitálové příjmy	182 938	774 116	1 267 417	1 815 557
Přijaté dotace	731 737	819 978	1 611 480	353 700
PŘÍJMY CELKEM	17 729 280	16 143 126	24 304 050	19 442 500
Běžné výdaje	9 807 692	8 751 658	12 086 403	16 423 683
Kapitálové výdaje	6 165 098	2 445 276	3 171 579	1 655 000
VÝDAJE CELKEM	15 972 790	11 196 934	15 257 982	18 078 683

Běžné příjmy jsou tvořeny daňovými a nedaňovými příjmy. Ve všech letech sledovaného období běžné příjmy převyšovaly běžné výdaje. Dá se tedy předpokládat pokračování tohoto trendu i v následujících letech. Nejvyšším příjmem do běžného rozpočtu je daň z přidané hodnoty, nejvyšší výdajovou položkou jsou komunální služby a územní rozvoj.

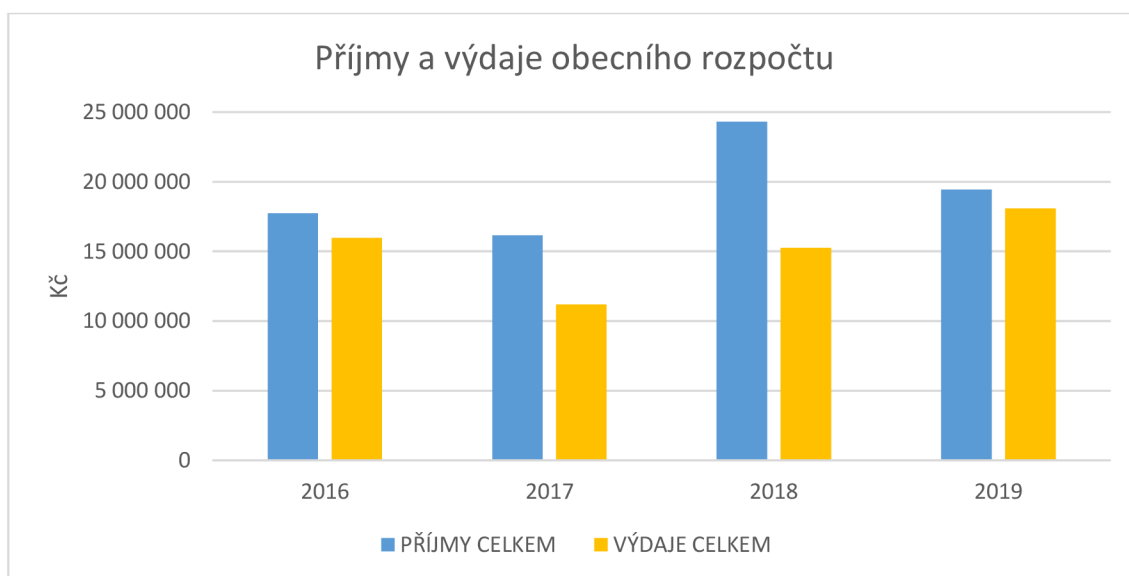
Naopak je to u kapitálových rozpočtů. Kapitálové výdaje jsou zde vyšší než kapitálové příjmy. Lze usuzovat, že přebytek běžného rozpočtu je převeden do kapitálového rozpočtu a tím lze financovat kapitálové investice. Obec ve sledovaném období nemá sjednaný žádný úvěr, nedochází tedy k zatížení rozpočtu. Největším příjmem do kapitálového rozpočtu je příjem z pronájmu obecních bytů.

Do investičních výdajů v roce 2016 spadají výdaje, které obec vynaložila na realizaci víceúčelového sportovního hřiště. V letech 2017 a 2018 obec realizovala další úpravy zázemí pro hřiště, a to přilehlé chodníky a parkoviště. Na rok 2019 obec vyčlenila finance pro zhotovení dětského hřiště pro děti do 6 let.

7.3 Financování projektu z vlastních zdrojů

Při financování projektu z vlastních zdrojů obec vyhradila v rozpočtu dostatečné množství finančních prostředků, což je znázorněné v tabulce č. 7, která zobrazuje příjmy a výdaje rozpočtů obce Nížkov. V roce realizace, tj. rok 2016, jsou stanoveny kapitálové výdaje na 6 165 098 Kč. Údržbu a opravy bude obec financovat také z vlastních peněžních prostředků, které má vymezené ve svých rozpočtech v následujících letech v běžných výdajích.

Obec má stálé kapitálové příjmy z pronájmu pozemků, nemovitých věcí a pronájmu výletišť. Dalšími kapitálovými příjmy, které ovšem nejsou stálé, jsou příjmy z prodeje stavebních parcel. Jak bylo řečeno v předešlé kapitole, kapitálové příjmy plně nepokryjí kapitálové výdaje. Obec tak převádí finance z běžného rozpočtu pro pokrytí kapitálových potřeb. Vzhledem k tomu, že obec nemá žádné sjednané úvěry a že může pokrýt kapitálové výdaje z běžného rozpočtu, nebyl by problém financovat projekt víceúčelového hřiště z vlastních zdrojů. Graf č. 1 znázorňuje příjmy a výdaje obecního rozpočtu, pokud by byl projekt hrazen pouze pomocí vlastních zdrojů. Jedná se tak o skutečné příjmy a výdaje, se kterými jsou dále posuzovány další varianty financování.

Graf 1: Příjmy a výdaje obecního rozpočtu, vlastní zpracování

7.4 Financování projektu pomocí úvěru

Další možností, jak financovat investiční záměr je bankovní úvěr. Obec Nížkov v současné době nemá sjednaný žádný jiný dlouhodobý ani krátkodobý úvěr. Protože se mi nepodařilo získat přesné informace o úrokové míře pro namodelování úvěru, vycházela jsem z informací, které poskytuje Česká národní banka na svých webových stránkách. V roce 2016 byla průměrná úroková míra úvěrů 2,76%. Tento úvěr by byl splácen konstantní anuitou se čtvrtletními splátkami a byl by sjednán na dobu splácení tři let. Dalšími parametry dlouhodobého investičního úvěru jsou:

- Výše úvěru 3 641 160 Kč
- Úroková sazba 2,76%
- Počet splátek 12
- Přijetí úvěru 1. 4. 2016

V následující tabulce je vypočítán splátkový kalendář dle zadaných parametrů.

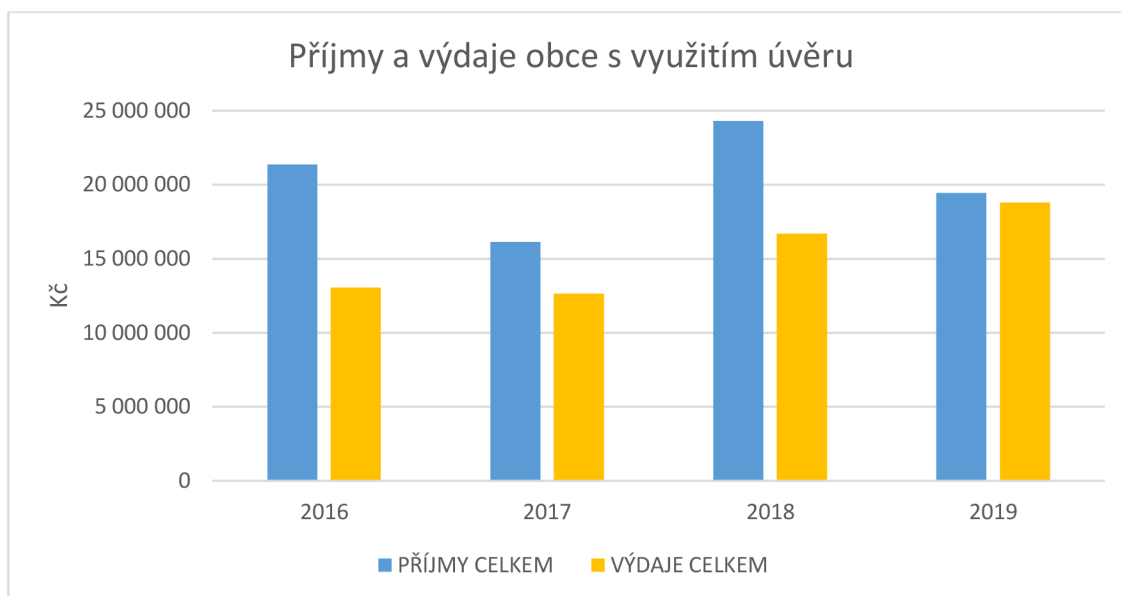
Tabulka 8: Splátkový kalendář, vlastní zpracování

Rok	Čtvrtletí	Úvěr	Anuita	Úmor	Úrok
2016	III.	3 641 160,00	360 577,59	260 081,57	100 496,02
2016	IV.	3 381 078,43	360 577,59	267 259,82	93 317,76
2017	I.	3 113 818,60	360 577,59	274 636,20	85 941,39
2017	II.	2 839 182,41	360 577,59	282 216,16	78 361,43
2017	III.	2 556 966,25	360 577,59	290 005,32	70 572,27
2017	IV.	2 266 960,93	360 577,59	298 009,47	62 568,12
2018	I.	1 968 951,46	360 577,59	306 234,53	54 343,06
2018	II.	1 662 716,93	360 577,59	314 686,60	45 890,99
2018	III.	1 348 030,33	360 577,59	323 371,95	37 205,64
2018	IV.	1 024 658,38	360 577,59	332 297,02	28 280,57
2019	I.	692 361,36	360 577,59	341 468,42	19 109,17
2019	II.	350 892,94	360 577,59	350 892,94	9 684,65

Výše konstantní anuity byla vypočítána dle vzorce (3), kapitola 2.3.1. Tato anuita představuje součet splátky (úmor) úvěru a úroku z úvěru.

$$A = \frac{(1+r)^n * r}{(1+r)^n - 1} * D = \frac{(1+0,00276)^{12} * 0,00276}{(1+0,00276)^{12} - 1} * 3\,641\,160 = 360\,578 \text{ Kč}$$

Z tabulky lze zjistit výši splátek a úroků v jednotlivých letech a postupné snižování výše úvěru. Poslední splátka úvěru bude zaplacená ve druhém čtvrtletí roku 2019. Celková výše úroků při dané úrokové sazbě je 685 771 Kč. Celkem by tak obec zaplatila 4 326 931 Kč. Na grafu č. 2 jsou zobrazeny příjmy a výdaje obce při financování pomocí úvěru. V roce 2016 je do příjmů připsáno přijetí úvěru, zároveň byly sníženy výdaje o 3 641 160 Kč. Poté byly výdaje v jednotlivých letech navýšeny o anuitu úvěru pro jednotlivé roky.

Graf 2: Příjmy a výdaje obce s využitím úvěru, vlastní zpracování

7.5 Financování projektu pomocí dotací

Třetí možností financování projektu je pomocí dotací EU. V programovém období 2014 – 2020 lze čerpat dotace z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP). Prioritami tohoto operačního programu je umožnit vyvážený rozvoj území, zkvalitnění infrastruktury, zlepšení veřejných služeb a veřejné správy a zajištění udržitelného rozvoje v obcích, městech a regionech. V tomto programovém období je v rámci IROP alokováno 4 640 699 tis. EUR, z toho 21,4% v České republice.

V rámci Integrovaného regionálního operačního programu jsou finance alokovány do pěti prioritních os:

- Konkurenceschopné, dostupné a bezpečné regiony,
- Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů,

- Dobrá správa území a zefektivnění veřejných institucí,
- Komunitně vedený místní rozvoj,
- Technická pomoc. [25]

7.5.1 II. prioritní osa – specifický cíl 2.4

Projekt Víceúčelového hřiště v obci Nížkov lze zařadit do druhé prioritní osy, tj. Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů. Druhá prioritní osa disponuje 1 742 182 tis. EUR a podporuje naplnění pěti specifických cílů:

- Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi,
- Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání,
- Rozvoj infrastruktury pro poskytování zdravotních služeb a péče o zdraví,
- Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení,
- Snížení energetické náročnosti v sektoru bydlení.

Druhá prioritní osa se zabývá odstraňováním sociálních disparit, zajištěním lepšího přístupu k veřejným službám ve městech i na venkově a zajištěním odpovídající úrovně zdravotních a sociálních služeb.

Čtvrtým specifickým cílem je zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení pomocí investic do výstavby, stavebních úprav a pořízení vybavení tak, aby byl zajištěn rovný přístup ke vzdělávání. Týká se především předškolního, základního, středního a vyššího odborného vzdělávání a dále pak celoživotního a zájmového vzdělávání mládeže. Příjemci finanční podpory v rámci tohoto cíle jsou zařízení péče o děti do 3 let, školská zařízení předškolního, základního a středního vzdělávání a vyšší odborné školy, další subjekty provádějící vzdělávací aktivity, kraje a obce a jimi zřizované organizace, nestátní neziskové organizace, organizační složky státu a jejich příspěvkové organizace. [25]

7.5.2 Žádost, hodnocení a poskytnutí dotace

Před vlastním podáním žádosti o dotace je vyhlásí řídicí orgán IROP výzvu k podání žádosti. Tato výzva obsahuje informace o podpoře, lhůty pro podání žádosti o podporu a informace o postupu předkládání a hodnocení žádostí, typ oprávněných žadatelů, míra

podpory atd. Po uzavření výzvy již nelze podávat ani finalizovat rozpracované žádosti o podporu. Žadatelé o podporu mají možnost i konzultací s odbornými pracovníky. Informace o výzvách, které se budou pro daný rok vyhlašovat, jsou zveřejněné v tzv. harmonogramu výzev.

Žádost o poskytnutí podpory, i se všemi předepsanými přílohami, musí být zpracována a podána ve stanoveném termínu v elektronické podobě pomocí monitorovacího systému. Žadatelé vypracují projektové záměry, které obsahují minimálně následující údaje:

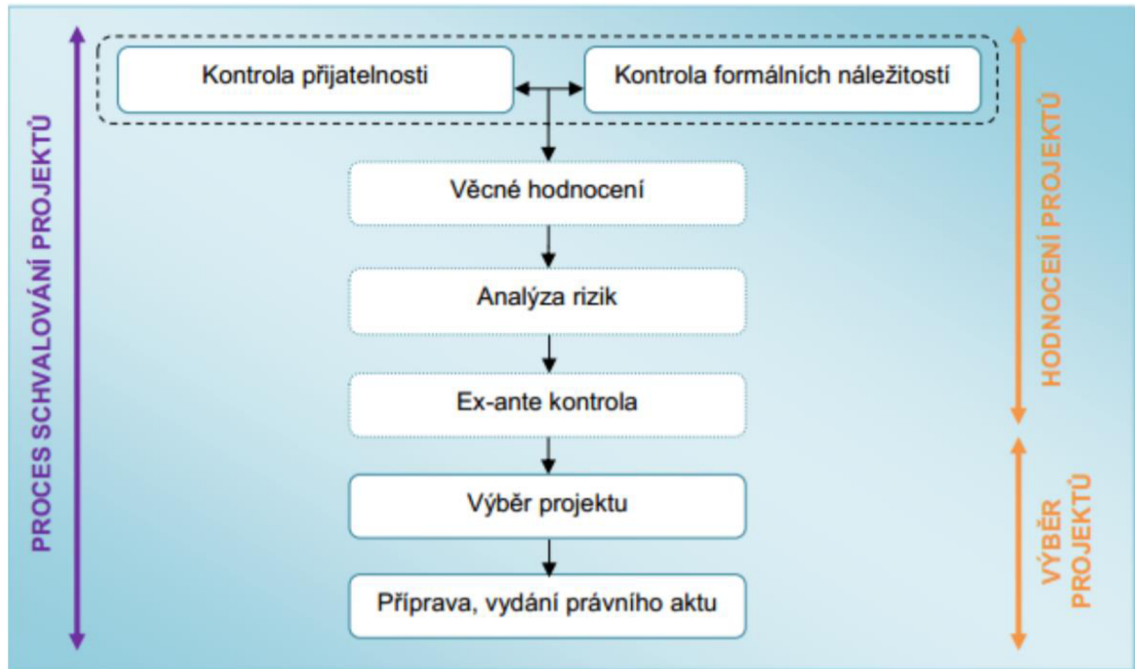
- název projektu,
- zařazení do strategie do úrovně opatření,
- popis projektu,
- popis pozitivního dopadu na vymezené území,
- finanční plán v jednotlivých letech,
- celkové způsobilé výdaje,
- předpokládané datum zahájení a ukončení realizace projektu,
- identifikace žadatele,
- role zapojených subjektů,
- způsob zajištění udržitelnosti projektu,
- přílohy. [19, 20]

Žadatel o podpory zpracuje žádost o podporu po projednání s Řídícím výborem, protože vyjádřené Řídícího výboru je povinnou přílohou pro předložení výzvy a má doporučující charakter. Po předložení žádosti o podporu probíhá schvalování žádosti, které lze rozdělit do dvou fází. První fáze hodnocení přijatelnosti žádosti, které probíhá dle hodnotících kritérií uveřejněných v dané výzvě. Do této fáze patří:

- kontrola přijatelnosti a formálních náležitostí projektu,
- věcné hodnocení projektu,
- ex-ante analýza rizik,
- ex-ante kontrola.

Druhou fází schvalování projektu je výběr projektů, tj.:

- výběr projektů,
- příprava a vydání právního aktu. [19, 20]

Obrázek 4: Fáze procesu schvalování žádostí o podporu v IROP, převzato 18

Při kontrole přijatelnosti musí žádost o podporu splňovat všechny obecná i specifická kritéria. Po každé ukončené fázi hodnocení je žadatel informován prostřednictvím změny žádosti. Výběr projektů provádí vedení Řídícího orgánu IROP. S úspěšným žadatelem je sepsána smlouva, která podrobně stanovuje podmínky realizace projektu. Do kompetencí Řídícího orgánu IROP náleží i stanovení způsobu financování, který jej stanoví již ve výzvěch k podání žádosti. Jedná se o tři způsoby financování, a to:

- ex-post financování – proplacení už uhrazených výdajů,
- ex-ante financování – poskytnutí finančních prostředků dopředu,
- kombinované financování. [19, 20]

7.5.3 Míra spolufinancování jednotlivých subjektů

Finanční prostředky z Integrovaného regionálního operačního programu se na spolufinancování projektu podílejí v maximální výši 85% způsobilých výdajů. Způsobilými výdaji jsou:

- výdaje vynaložené v souladu s cíli programu a specifického cíle,

- přímo souvisejí s realizací projektu,
- vznikají a jsou vynaloženy v období realizace projektu,
- jsou doloženy průkaznými doklady,
- nepřesahují výši výdajů uvedenou v každé jednotlivé smlouvě uzavřené s dodavatelem. [19]

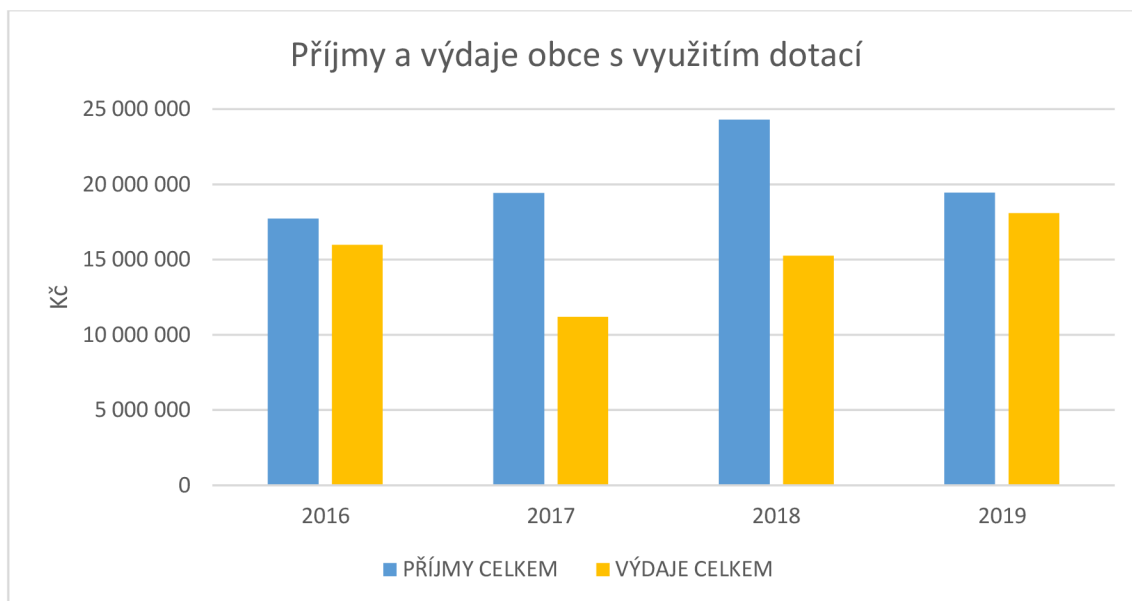
Na financování projektu se účastní i příjemci dotace dle „Pravidel spolufinancování“. V těchto pravidlech je závazně určen maximální podíl státního rozpočtu a minimální podíl příjemce dotace na spolufinancování projektu.

Dle Pravidel spolufinancování lze dotace z IROP čerpat do maximální výše 85% způsobilých výdajů, maximální výše podpory ze státního rozpočtu činí 5% a minimální výše podílu příjemce činí 10% způsobilých výdajů. Přehled spolufinancování jednotlivých subjektů je patrný z následující tabulky:

Tabulka 9: Míra spolufinancování, vlastní zpracování

	[%]	[Kč]
Celkové způsobilé výdaje projektu	-	3 641 160,00
Dotace z IROP	85	3 094 986,00
Podpora ze státního rozpočtu	5	182 058,00
Spolufinancování příjemce dotace	10	364 116,00

Z tabulky lze zjistit, že při financování projektu s pomocí dotací EU, by obec jako příjemce dotace ze svých zdrojů hradila pouze 10 % výdajů, což činí 364 116 Kč. Financování projektu pomocí dotací z EU by tak bylo pro obec nejvýhodnější. V následujícím grafu je znázorněn průběh příjmů a výdajů obecního rozpočtu s využitím dotace EU. Příjem dotace je v grafu patrný v roce 2017, protože dotace jsou poskytovány po ukončení realizace projektu.

Graf 3: Příjmy a výdaje obce s využitím dotace, vlastní zpracování

7.6 PPP projekt

Partnerství veřejného a soukromého sektoru tzv. PPP projekty byly popsány v teoretické části diplomové práce. Tato varianta financování projektu by byla možná, avšak obec s touto variantou financování nepracovala a ani samotný projekt není vhodný pro tento způsob financování. Projekt víceúčelového hřiště svým účelem splňuje typové zařazení projektů vhodných pro formu PPP projektů. Jedním z parametrů, který projekt nesplňuje je objem finančních prostředků potřebných na realizaci projektu. Tento objem finančních prostředků by se měl pohybovat od 1 miliardy do 5 miliard Kč. Náklady na realizaci posuzovaného projektu činí 3 641 160 Kč, což je několikanásobně méně než doporučená spodní hranice projektů vhodných pro formu PPP. U projektů, které jsou realizovány touto formou, se očekává návratnost investice pro soukromý sektor. Jelikož z projektu nevyplývají žádné výnosy, není splněna očekávaná návratnost, a tudíž je samotný projekt pro soukromého investora nezajímavý a z finančního hlediska nevhodný.

7.7 Finanční toky projektu

Realizace projektu i jeho financování probíhalo v roce 2016. V následujících třech tabulkách jsou zobrazeny finanční toky projektu pro jednotlivé způsoby financování.

Tabulka č. 10 je zaměřena na financování z vlastních zdrojů obecního rozpočtu. V tomto případě jsou finanční toky uskutečňovány pouze v roce 2016 a to tak, že obec zaplatí jednotlivé faktury svých dodavatelů v celkové hodnotě projektu.

Tabulka 10: Finanční toky projektu při realizaci z vlastních zdrojů, vlastní zpracování

Položka	2016	2017	2018	2019
Náklady na dokumentace stavby	44 165	-	-	-
00 Vedlejší náklady	68 365	-	-	-
SO01 Víceúčelové sportovní hřiště	2 754 998	-	-	-
SO02 Běžecská dráha	307 903	-	-	-
SO03 Tribuna	196 039	-	-	-
SO04 Osvětlení	269 691	-	-	-
Celkem investiční náklady	3 641 160	-	-	-
Vlastní zdroje	3 641 160	-	-	-

Možnost financování pomocí investičního úvěru je zobrazena v tabulce č. 11. V roce 2016 bude připsán na účet obce sjednaný úvěr ve výši 3 641 160 Kč. V tomtéž roce bude splacena první část úvěru ve výši 527 341 Kč a uhrazeny úroky ve výši 193 814 Kč. Splátky úvěru a úhrada úroků bude probíhat až do roku 2019 podle výpočtu v kapitole 5.4.

Tabulka 11: Finanční toky projektu při realizaci pomocí investičního úvěru, vlastní zpracování

Položka	2016	2017	2018	2019
Náklady na dokumentace stavby	44 165	-	-	-
00 Vedlejší náklady	68 365	-	-	-
SO01 Víceúčelové sportovní hřiště	2 754 998	-	-	-
SO02 Běžecská dráha	307 903	-	-	-
SO03 Tribuna	196 039	-	-	-
SO04 Osvětlení	269 691	-	-	-
Celkem investiční náklady	3 641 160	-	-	-
Cizí zdroje - přijetí úvěru	3 641 160	-	-	-
Splátky úvěru	527 341	1 144 867	1 276 590	692 361
Úroky z úvěru	193 814	297 443	165 720	28 794

Poslední možnost financování s využitím dotací EU vyobrazuje tabulka č. 12. Finanční toky zde probíhají v letech 2016 a 2017. V první roce proběhne úhrada faktur za realizaci z rozpočtu obce. V následujícím roce dojde k závěrečnému vyúčtování projektu a k připsání poskytnutých financí z Integrovaného regionálního operačního programu ve výši 85% výdajů na projekt, tj. 3 094 986 Kč, a podpory ze státního rozpočtu ve výši 5%, tj. 182 058 Kč.

Tabulka 12: Finanční toky projekty při realizaci pomocí dotací EU, vlastní zpracování

Položka	2016	2017	2018	2019
Náklady na dokumentace stavby	44 165	-	-	-
00 Vedlejší náklady	68 365	-	-	-
SO01 Víceúčelové sportovní hřiště	2 754 998	-	-	-
SO02 Běžecská dráha	307 903	-	-	-
SO03 Tribuna	196 039	-	-	-
SO04 Osvětlení	269 691	-	-	-
Celkem investiční náklady	3 641 160	-	-	-
Dotace EU	-	3 094 986	-	-
Podpora ze státního rozpočtu	-	182 058	-	-

7.8 Porovnání financování

Jednotlivé způsoby financování projektu lze porovnávat vzhledem k rozpočtu obce a jejím výdajům. Z tohoto pohledu lze říci, že nejvýhodnější způsobem financování je pomocí dotací EU. Při tomto způsobu financování by obec ze svého rozpočtu hradila pouze 10% způsobilých výdajů, tedy částku 364 116 Kč.

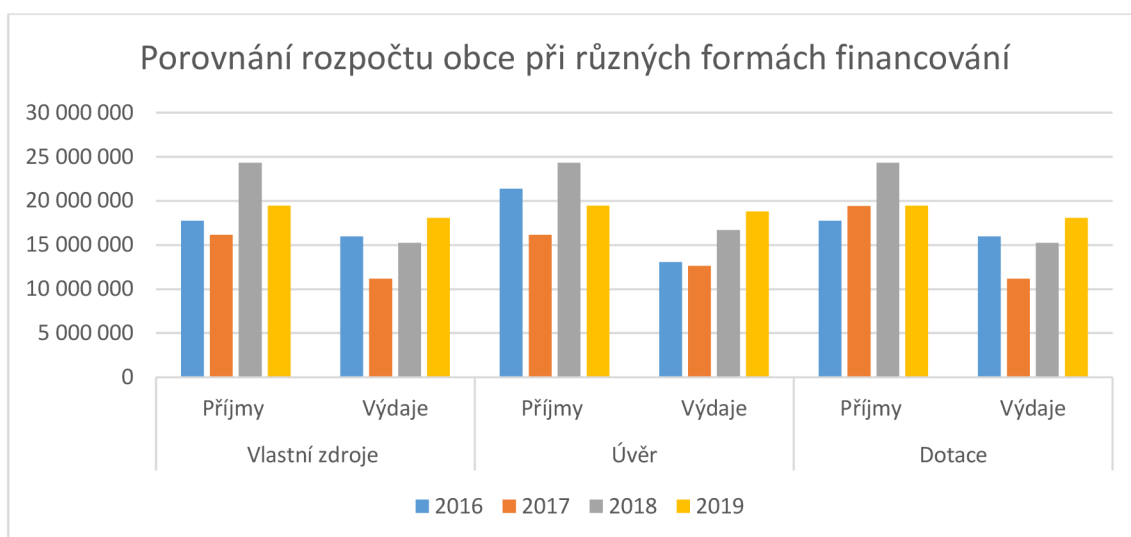
Druhým nejvýhodnějším způsobem je financování z vlastních zdrojů. Při tomto způsobu financování hradí obec ze svých finančních prostředků celou potřebnou částku. Oproti financování pomocí úvěru zde ale nemusí hradit úroky z úvěru, které navyšují výdaje na projekt. Nevýhodou financování z vlastních zdrojů ovšem je to, že obec musí být schopná vyčlenit finance nutné pro realizaci projektu v jednom roce.

Při financování pomocí investičního úvěru lze výdaj rozdělit do jednotlivých let pomocí splátek, a tedy obec nemusí soustředit finanční prostředky na realizaci do jednoho roku. V tomto případě ale obec zaplatí navíc úroky z úvěru, jejichž celková hodnota je 685 771 Kč.

V následující tabulce a grafu jsou zaznamenány příjmy a výdaje obecního rozpočtu v jednotlivých letech pro sledované varianty finančních zdrojů:

Tabulka 13: Porovnání rozpočtu obce při různých formách financování, vlastní zpracování

Zdroj/rok		2016	2017	2018	2019
Vlastní zdroje	Příjmy	17 729 280	16 143 126	24 304 050	19 442 500
	Výdaje	15 972 790	11 196 934	15 257 982	18 078 683
Úvěr	Příjmy	21 370 440	16 143 126	24 304 050	19 442 500
	Výdaje	13 052 786	12 639 244	16 700 292	18 799 838
Dotace	Příjmy	17 729 280	19 420 170	24 304 050	19 442 500
	Výdaje	15 972 790	11 196 934	15 257 982	18 078 683

Graf 4: Porovnání rozpočtu obce při různých formách financování, vlastní zpracování

7.9 Socioekonomické hodnocení projektu

Posouzení projektu ze socioekonomického hlediska jsem provedla pomocí online eCBA programu. Jedná se o ilustrativní výpočet socioekonomických přínosů, které by projekt mohl obci přinést. Socioekonomické hodnocení projektu je provedeno pro financování z vlastních zdrojů obce, tudíž není ve vstupních údajích zadán úvěr ani dotace. Dalšími vstupními údaji pro hodnocení projektu jsou náklady na realizaci projektu v investiční fázi, které jsou popsány v tabulce č. 6, dále provozní výdaje, které byly stanoveny z investičních nákladů, a to ve výši 2%. Provozní příjmy se u projektu neočekávají. Hodnocené období je 15 let, počátkem je rok 2016, tj. rok realizace projektu.

Prvním hodnocením projektu je hodnocení financování a finanční udržitelnosti projektu. Finanční zajištění projektu je zajištěno po celou dobu hodnoceného období, tudíž je projekt finančně udržitelný. Hodnocení financování již příznivé není, a to především z důvodu, že projekt nebude vykazovat provozní příjmy a návratnost finančních prostředků vložených do realizace projektu je záporná.

Tabulka 14: Ekonomické hodnocení realizace projektu, vlastní zpracování

Název	Celkem	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Investice (rozpočet projektu)	3 641 160	3 641 160	0	0	0	0	0	0	0
Zůstatková hodnota investice	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Provozní výdaje	1 019 200	0	72 800	72 800	72 800	72 800	72 800	72 800	72 800
Provozní příjmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Příjem z dotace	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Příjem z úvěrů	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Splátky jistin úvěrů	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Splátky úroků z úvěrů	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Finanční cash-flow	- 4 660 360	- 3 641 160	- 72 800	- 72 800	- 72 800	- 72 800	- 72 800	- 72 800	- 72 800

Název	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Investice (rozpočet projektu)	0	0	0	0	0	0	0
Zůstatková hodnota investice	0	0	0	0	0	0	0
Provozní výdaje	72 800	72 800	72 800	72 800	72 800	72 800	72 800
Provozní příjmy	0	0	0	0	0	0	0
Příjem z dotace	0	0	0	0	0	0	0
Příjem z úvěrů	0	0	0	0	0	0	0
Splátky jistin úvěrů	0	0	0	0	0	0	0
Splátky úroků z úvěrů	0	0	0	0	0	0	0
Finanční cash-flow	- 72 800	- 72 800	- 72 800	- 72 800	- 72 800	- 72 800	- 72 800

Následující tabulka zobrazuje finanční ukazatele efektivity projektu. Tyto ukazatele jasně ukazují, že realizace projektu není ekonomicky výhodná. Vzhledem k tomu, že z projektu nevyplývají žádné výnosy, není dosaženo doby návratnosti, tj. doba, kdy se investice vrátí obci zpět.

Tabulka 15: Ekonomické ukazatele efektivity projektu, vlastní zpracování

Čistá současná hodnota FNPV _k [Kč]	- 4 579 870
Index rentability FNPV _k /I [%]	-119,79
Vnitřní míra výnosnosti FIRR _k [%]	---
Statická doba návratnosti [roky]	není dosaženo
Dynamická doba návratnosti [roky]	není dosaženo

Získané ukazatele dosahují výrazně nepříznivých hodnot. Míra návratnosti vložených investičních prostředků je záporná. Realizace projektu a udržení výsledků (provozu) vytváří silný tlak na vlastní prostředky jeho nositele, po finanční stránce projekt nelze doporučit k realizaci.

Pro socioekonomické hodnocení projektu je nutné stanovit socioekonomické dopady, které bude realizovaný projekt mít na své okolí. V tomto případě jsou stanoveny dva dopady: Zlepšení stavu infrastruktury pro sport a mládež a Zlepšení stavu škol a

školských zařízení. Oba tyto dopady mají kladný charakter a jejich dopad je vyjádřen na jednoho uživatele. Počet uživatelů, kteří využijí realizovanou stavbu, byl stanoven odhadem. Vycházela jsem z toho, že projekt bude využíván především místní základní školou pro výuku tělovýchovy. Počet žáků v základní škole se pohybuje okolo 150 žáků. K tomuto údaji jsem přidala uživatele, kteří by mohli projekt využít buď při konaných akcích, nebo volné návštěvníky hřiště. Počet uživatelů jsem tedy stanovila na 15 uživatelů za den. Do analýzy jsem započítala měsíce od dubna do října včetně, vzhledem k tomu, že se jedná o venkovní hřiště. U druhého dopadu zlepšení stavu škol a školských zařízení jsem dále odečetla letní prázdniny. Počet uživatelů tak činí 1 800, resp. 1 500 uživatelů za rok.

Peněžní ohodnocení socioekonomických dopadů přineslo pro projekt kladný efekt, ukazatele dosahují příznivých hodnot. Tím se stává ekonomická hodnota projektu vysoká. Z hlediska dopadu realizace projektu na společnost lze projekt doporučit k jeho realizaci. Zlepšení stavu infrastruktury pro sport a mládež přinese ročně výnos v hodnotě 17 775 Kč, což je 248 850 Kč za celé sledované období. U dopadu Zlepšení stavu škol a školských zařízení je to 592 500 Kč za rok, tedy 8 295 000 Kč za sledované období.

Oba zvolené socioekonomické dopady přinesou celkové výnosy ve výši 8 543 850 Kč. Socioekonomické dopady vyplývají z projektu až v roce 2017, tj. v roce, ve kterém byl zahájen provoz projektu. V roce 2016 byl projekt realizován, a tedy v něm jsou pouze záporné peněžní toky, které snižují celkové socioekonomické peněžní toky projektu. Celkové socioekonomické toky projektu činí 3 883 490 Kč. Celkové peněžní vyjádření socioekonomických dopadů je patrné z následující tabulky:

Tabulka 16: Socioekonomické hodnocení projektu, vlastní zpracování

Název	Celkem	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Čisté cash-flow projektu	- 4 660 360	- 3 641 160	- 72 800	- 72 800	- 72 800	- 72 800	- 72 800	- 72 800	- 72 800
Rektifikace rozpočtu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rektifikace provozu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rektifikace zůstatkové hodnoty	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Socioekonomické výnosy	8 543 650	0	610 275	610 275	610 275	610 275	610 275	610 275	610 275
Socioekonomické náklady	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Socioekonomický tok projektu	3 883 490	- 3 641 160	537 475	537 475	537 475	537 475	537 475	537 475	537 475

Název	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Čisté cash-flow projektu	- 72 800	- 72 800	- 72 800	- 72 800	- 72 800	- 72 800	- 72 800
Rektifikace rozpočtu	0	0	0	0	0	0	0
Rektifikace provozu	0	0	0	0	0	0	0
Rektifikace zůstatkové hodnoty	0	0	0	0	0	0	0
Socioekonomické výnosy	610 275	610 275	610 275	610 275	610 275	610 275	610 275
Socioekonomické náklady	0	0	0	0	0	0	0
Socioekonomický tok projektu	537 475	537 475	537 475	537 475	537 475	537 475	537 475

Tabulka č. 17 zobrazuje socioekonomické hodnocení efektivity projektu, kde již dochází ke kladným výsledkům. Míra výnosnosti projektu za sledované období je 11,58%, projekt by tak přinesl výnos ve výši 421 646 Kč. Vložená investice se obci vrátí za 8 let resp. za 10 let, pokud zohledníme časovou hodnotu peněz.

Tabulka 17: Socioekonomické hodnocení efektivity projektu, vlastní zpracování

Čistá současná hodnota ENPvc [Kč]	1 596 253
Index rentability ENPvc/I [%]	41,55
Vnitřní míra výnosnosti EIRRc [%]	11,58
Statická doba návratnosti [roky]	8
Dynamická doba návratnosti [roky]	10

Získané ukazatele dosahují mírně příznivých hodnot. Ekonomická hodnota je kladná, ale zůstává velmi nízká. Z hlediska dopadu projektu na společnost projekt lze doporučit k realizaci s výhradou, v závislosti na povaze a rozsahu nekvantifikovaných dopadů projektu.

Vyhodnocení socioekonomických dopadů sice přineslo kladný efekt pro realizaci projektu, ale ekonomická hodnota zůstává stále nízká. Ze socioekonomického pohledu lze projekt doporučit k realizaci. Podrobný výpočet ukazatelů a celkové výstupy z analýzy užitků a nákladů jsou v příloze č. 1.

8 Závěr

Cílem diplomové práce „Finanční zajištění stavebního projektu“ bylo charakterizovat problematiku finančního zajištění veřejného investičního projektu a na případové studii demonstrovat možnosti hodnocení finanční proveditelnosti veřejného investičního projektu.

V teoretické části byly stručně charakterizovány vybrané pojmy z dané problematiky a poté podrobněji popsány možné zdroje financování projektů, a to jak interní tak externí. Největší důraz byl kladen na popis bankovních úvěrů a dotací. Jako další z možných zdrojů financí pro veřejný sektor byly v práci popsány i tzv. PPP projekty. Dále byly charakterizovány veřejné rozpočty, jejich struktura a tvorba. Posledním popsáním celkem v teoretické části práce je analýza užitků a nákladů a definice jednotlivých jejích kroků.

V případové studii byly poznatky z teoretické části aplikovány na konkrétním veřejném investičním projektu do praxe. Na tomto projektu, který je již realizovaný, byly podrobně popsány uvažované zdroje financování a byly provedena analýza finančního zajištění projektu vzhledem k rozpočtu obce a finančním tokům projektu. Podrobněji byla rozebrána možnost financování pomocí dotací, byl popsán způsob žádosti a získání peněžních prostředků z fondů Evropské unie. Analýza finančního zajištění projektu byla doplněna o socioekonomickou analýzu provedenou pomocí online programu eCBA, kde pro projekt byly stanoveny socioekonomické dopady, které vedou ke zlepšení celkového hodnocení projektu.

9 Použité zdroje

- [1] KORYTÁROVÁ, Jana. *Ekonomika investic*. Brno, 2006, 170 s. Elektronická studijní opora.
- [2] FOTR, Jiří a Ivan SOUČEK. *Investiční rozhodování a řízení projektů: Jak připravovat, financovat a hodnotit projekty, řídit jejich riziko a vytvářet portfolio projektů*. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3293-0.
- [3] KORYTÁROVÁ, Jana a Vít HROMÁDKA. *Veřejné stavební investice I*. Brno, 2007, 226 s. Elektronická studijní opora
- [4] OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK. *Veřejný sektor a veřejné finance: Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3228-2.
- [5] NĚMEC, Vladimír. *Projektový management*. Praha: Grada Publishing, 2002. ISBN 80-247-0392-0.
- [6] ROSENAU, Milton D. *Řízení projektů: příprava a plánování, zahájení, výběr lidí a jejich řízení, kontrola a změny, vyhodnocení a ukončení*. Brno: Computer Press, 2000. ISBN 80-7226-218-1.
- [7] OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky: Jejich tvorba, hodnocení a kontrola*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. ISBN 978-80-7357-644-8.
- [8] PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor - řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. ISBN 978-80-7357-936-4.
- [9] OCHRANA, František. *Hodnocení veřejných projektů a zakázek*. 3. přepracované vydání. Praha: ASPI, 2004. ISBN 80-85963-96-5.

- [10] PEKOVÁ, Jitka. Hospodaření a finance územní samosprávy. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2004. ISBN 80-7261-086-4.
- [11] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.
- [12] KORYTÁROVÁ, Jana. CV 05 Investování. Brno, 2009, 130 s. Elektronická studijní opora.
- [13] NOVOTNÍKOVÁ, Helena. Dotační receptář: Všechny dotace pohromadě v otázkách a odpovědích. Praha: LexisNexis CZ, 2005. ISBN 80-86920-03-8.
- [14] TOTH, Petr a kolektiv. Financování obcí: sociálně ekonomický rozvoj systému. Praha: Oeconomica, 2005. ISBN 80-245-0957-1.
- [15] Dotace – odkud pocházejí a jak se k nim dostat. www.ipodnikatel.cz [online]. 2011 [cit. 2019-05-28]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Dotace-EU/dotace-odkud-pochazeji-a-jak-se-k-nim-dostat.html>
- [16] Strukturální fondy. www.dotaceeu.cz [online]. [cit. 2019-05-28]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Ostatni/Dulezite/Slovník-pojmu/S/Strukturalni-fondy>
- [17] Programové období 2014-2020. www.dotaceeu.cz [online]. [cit. 2019-05-28]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/2014-2020>
- [18] Informace o fondech: Strukturální a investiční fondy. www.dotaceeu.cz [online]. [cit. 2019-05-28]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU>

[19] Obecná pravidla pro žadatele a příjemce: Pro všechny specifické cíle a výzvy [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2016 [cit. 2019-12-04].

Dostupné z:

https://www.irop.mmr.cz/IROP/media/SF/Microsites/IROP/Dokumenty/Obecn%a1%20PP%bdP/Obecna-pravidla-IROP_vydani-1-3_16-2-2016.pdf

[20] PŘICHYSTAL, Aleš. Dotační management pro zastupitele obcí. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2018. ISBN 978-80-87544-94-5.

[21] VEBER, Jaromír, Jitka SRPOVÁ a kol. Podnikání malé a střední firmy. 3., aktualizované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4520-6.

[22] PILAŘOVÁ, Ivana. Účetní a daňové případy řešené v s.r.o. 4., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. ISBN 978-80-7357-946-3.

[23] MRKOSOVÁ, Jitka. Účetnictví 2011: učebnice pro střední a vyšší odborné školy. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3422-1.

[24] Průvodce analýzou nákladů a přínosů investičních projektů, Ekonomický nástroj pro hodnocení politiky soudržnosti v letech 201-2020, prosinec 2014

[25] ZAHRADNÍK, Petr. Kohezní politika Evropské unie. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017. ISBN 978-80-7400-527-5.

10 Seznam obrázků

Obrázek 1: Trojimperativ	13
Obrázek 2: Životní cyklus projektu stavby	13
Obrázek 3: Veřejné potřeby, cíle, veřejný projekt a veřejná zakázka.....	17
Obrázek 4: Fáze procesu schvalování žádostí o podporu v IROP	54

11 Seznam tabulek

Tabulka 1: Základní charakteristické rysy veřejného sektoru.....	16
Tabulka 2: Členění území České republiky z hlediska statistiky EU	26
Tabulka 3: Formy PPP projektů.....	29
Tabulka 4: Silné a slabé stránky různých forem PPP	30
Tabulka 5: Struktura územního rozpočtu.....	33
Tabulka 6: Náklady projektu.....	47
Tabulka 7: Rozpočty obce Nížkov	48
Tabulka 8: Splátkový kalendář.....	50
Tabulka 9: Míra spolufinancování	55
Tabulka 10: Finanční toky projektu při realizaci z vlastních zdrojů.....	57
Tabulka 11: Finanční toky projektu při realizaci pomocí investičního úvěru	57
Tabulka 12: Finanční toky projekty při realizaci pomocí dotací EU	58
Tabulka 13: Porovnání rozpočtu obce při různých formách financování	59
Tabulka 14: Ekonomické hodnocení realizace projektu	60
Tabulka 15: Ekonomické ukazatele efektivity projektu	60
Tabulka 16: Socioekonomické hodnocení projektu	62
Tabulka 17: Socioekonomické hodnocení efektivity projektu	62

12 Seznam grafů

Graf 1: Příjmy a výdaje obecního rozpočtu	49
Graf 2: Příjmy a výdaje obce s využitím úvěru.....	51
Graf 3: Příjmy a výdaje obce s využitím dotace	56
Graf 4: Porovnání rozpočtu obce při různých formách financování	59

13 Seznam zkratk

EU	Evropská unie
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek (Nomenclature of Units for Territorial Statistics)
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Evropský sociální fond
ESI fondy	Evropské strukturální a investiční fondy
PPP	Public Private Partnership
FNPV	Finanční čistá současná hodnota
FRR	Finanční míra návratnosti investice
ENPV	Ekonomická čistá současná hodnota
ERR	Ekonomická míra návratnosti investice
NPV	Čistá současná hodnota
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
DUR	Dokumentace k územnímu řízení
DSP	Dokumentace ke stavebnímu řízení
DPS	Dokumentace pro provedení stavby
DPH	Daň z přidané hodnoty
Kč	Koruna česká
IROP	Integrovaný regionální operační program

14 Seznam příloh

Příloha č. 1: Analýza užitků a nákladů